Ը. ՏԱՐԻ 2123 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 5 ՄԵՀԵԿԱՆ 1383—Հ. Տ. 11 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1891—Ն. Տ. 23 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1891—Հիճր. 13 ՐԵՃԷՊ 1308 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible] 16
» » [illegible] 80
» » [illegible] 46
[illegible] » [illegible] 260
» » [illegible] 100
[illegible] 56
» » [illegible] 28
[illegible]

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX JOURNAL

ԱԶԳ

ՊԱՅՄԱՆՔ «ԱՐԵՒԵԼՔ» ՕՐԱԳՐՈՅ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆՔ

Լրագրոյս Վարչութիւնն որոշած է առաջիկայ Ապրիլ 1 էն սկսեալ բաժանորդագինը զեղչել հետեւեալ կերպիւ.

Տարեկան	150	ղրշ.
Վեցամսեայ	75	»
Եռամսեայ	40	»

Գաւառաց համար թղթատարութեան ծախքն է 50 ղրուշ միօրինակ։

ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՅ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

Յօգուտ ընթերցասիրութեան այս զեղչն ընելով հանդերձ, Լրագրոյս Վարչութիւնն որոշած է աւելի ճոխացնել թերթին պարունակութիւնն, և շաբաթ աւուր թերթը կրկին պարունակութեամբ հրատարակել, Ապրիլի սկիզբէն։ Այս յաւելուածական թերթ պիտի պարունակէ գրական, գիտական և տնտեսական օգտակար նիւթեր։

Շաբաթօրեայ կրկին թերթը պիտի վաճառի 40 փարայի։ Բաժանորդք բան մը չպիտի վճարեն այս բացառիկ թերթին համար։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ՏԱՌԵՐՆ

Որոշուած է նաեւ ի մօտոյ բոլորովին նորել «Արեւելք»ի տառերը, խոշոր թէ մանր։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ուրիշ նորութիւն մը որ յուսանք թէ բազմաց կողմէ պիտի գնահատուի՝ սա է թէ ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագրութիւն մը պիտի լինի ա՛յն բաժանորդաց համար որք յանձն առնուն տարեկան երկու օսմ. ոսկի բաժանորդագին վճարել փոխանակ 150 ղրուշի։

ՎՃԱՐՄՈՒՆՔ

Այս նիւթական և բարոյական առաւելութիւններն ընծայելով իր ընթերցողաց, Լրագրոյս Վարչութիւնն որոշած է այսուհետեւ **ԲՆԱՒ ՉԸՆԴՈՒՆԻԼ** ապառիկ բաժանորդագրութիւն։ Ի Կ. Պոլիս և ի գաւառս, այն բաժանորդք որք մինչեւ Մարտ ամսոյ վերջը մեզ չեն հասցներ իրենց պարտուց գումարն՝ Ապրիլ 1 էն անդին թերթ չպիտի ընդունին, առանց բացառութեան։

ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ

Ինքզինք յարգող լրագիր մ'ըստ կարի քիչ կը խօսի իր վրայ, իր վիճակին վրայ, իր ծառայութեանց վրայ, իր նիւթական կամ բարոյական յաջողութեանց վրայ։

Պիտի խոստովանին մեր ընթերցողք թէ ութ տարիէ հետէ որ կանոնաւորապէս կը հրատարակի՝ Արեւելք ըստ կարի քիչ խօսած է իր վրայ։ Իր գծած ուղւոյն մէջ անսայթաք և լուռ ու մնջիկ ընթանալն իրեն նշանաբան դրած է։

Լրագրոյս Վարչութեան ինչ ինչ ուշագրաւ որոշմունք զորս վերև արձանագրեցինք՝ առիթ կուտան փորձով հաստատեալ սա իրողութիւնն յիշեցնելու թէ լրագրական հրապարակին վրայ Արեւելք մեծադիր թերթ մը 20 փարայի վաճառելու սկզբնաւորութիւն ընելով, մեծ զարկ տուաւ ժողովրդային ընթերցասիրութեան։

40 փարայէ 20 փարայի իջեցնելով թերթին գինն, Արեւելքի ամենօրեայ տպագրութիւնը գրեթէ քառապատկեցաւ, (ձեռքէ ծախուած թեր թերու թիւն իբրև եօթն պատիկ աւելցաւ)։ Ուրիշ լրագրեր ալ այս օրինակիս հետեւելով, մեծադիր լրագրաց համար 20 փարայի գինը սովորական դարձաւ, ինչպէս երբեմն 40 փարայի գինն էր սովորական։

Լրագրոյս օգտակարութիւնն աւելցնելու համար այսօր կը ծանուցանենք նորանոր կարգադրութիւններ. — բաժանորդագրութեանց վրայ զեղչ, գրական, գիտական և տնտեսական օգտակար նիւթեր պարունակող շաբաթական ընդարձակ յաւելուած, կրկին թիւ մը որ ձրի պիտի տրուի բաժանորդներուն, ընտիր թուղթի վրայ բացառիկ տպագրութիւն անոնց համար որք թեթեւ զոհողութիւն մը յանձն առնուն, և սովորական թերթին մէջ եւս տառերու ամբողջական նորոգում։

Ուրիշ բարւոքմունք եւս կրնան լինել. բայց զոհողութիւնք մէկ կողմէն եւեթ պէտք չէ գան։ Այս ծառայութեանց փոխարէն մեր պահանջմունք կարի համեստ են։ Եթէ միայն ձրի լրագիր կարդացողներ վերջ տան ունակութեան մը որ ո՛չ իրենց պատիւ կը բերէ, ո՛չ հասարակութեան օգուտ, ո՛չ լրագրին շահ, հայ լրագրութիւնը մեծ զարկ մը կրնայ առնուլ։ Վեր ի վերոյ հաշիւ ըրած ենք թէ մէկ Հայու փոխարէն որ վճարմամբ կը կարդայ իր թերթ՝ չորս-հինգ Հայեր ձրի կը կարդան։ Եւ սակայն, եթէ այս ամեն ընթերցողներ վճարէին, Արեւելքի պէս թերթ մը 10 փարայի անհաւատալի գնով կրնար հրատարակուիլ։ Ձրի լրագիր կարդացողներն այսպէս ո՛չ միայն լրագրին կը վնասեն, արդար վարձատրութենէ և քաջալերութենէ զրկելով զայն, այլ և ընդհանուր հասարակութեան կը վնասեն, և իրենք ձրի վայելելու համար, ուրիշները կը զրկեն դիւրագնի դիւրամատչելի վայելումէ։

Բարւոքմունք դրամի խնդիր են լրագրոյն վարչութեան համար։ Բայց երբ լրագիր կարդացողներուն, լրագրէ օգտուողներուն չորս-հինգերորդը չուզէ ժամանակցել լրագրոյն հրատարակման ու բարւոքման ծախուց, ի՞նչպէս կարելի է ակնկալել լրագրական յառաջդիմութիւն մեր Ազգին մէջ, ան ժամանոր եւ բացառիկ դժուարութիւններէ զատ զորս հարկ չկայ պարզելու։

Այս դիտողութիւնը կ'ընենք ո՛չ այնքան մեր լրագրոյ սեփական օգտին համար, — զի մեք համեստաբար աւելի պատճառ ունինք գոհ մնալու հայ հասարակութեան քաջալերական ընթացքէն, — որքան ընդհանուր հայ լրագրութեան օգտին համար. զի քանի որ այն գձուձ ունակութիւն շարունակէ մեր ժողովրդեան մէջ, օրական թէ պարբերական հայ մամուլն յառաջդիմութեան հզօրագոյն միջոցէն զուրկ պիտի մնայ։

Ժամանակ մը հայ լրագիրք ուրիշ գանգատ մ'ևս ունէին, այսինքն թէ անոնք որ կը գնեն թերթն՝ իրենց պարտքը չեն վճարեր։ Արեւելքի հաստատումէն ի վեր այս մասին քիչ մը աւելի խստապահանջ գտնուեցանք, և այդ ոչ նուազ յոռի ունակութիւն մեծաւ մասամբ անհետացած է։ Այսու հանդերձ, տակաւին մաս մը բաժանորդք ճշդապահ չեն իրենց լրագրական պարտուց նկատմամբ, և ինչպէս վերև ծանուցինք, այսպիսեաց անխտիր պիտի դադրեցնենք լրագիր ղրկելն, եթէ մինչեւ Մարտի վերջը չղրկեն իրենց պարտուց գումարն։

Ի մի բան, պատրաստ ենք նիւթապէս և բարոյապէս աւելի դիւրամատչելի, աւելի հանրօգուտ ընծայել մեր թերթ, լրագրին խմբագրական և վարչական մասանց մէջ ժամանակիս պահանջմանց համեմատ մուծանելով նորանոր բարւոքումներ որոց պէտքն ու կարեւորութիւնն ո՛չ ոք մեզմէ աւելի ըմբռնած է։ Բայց միանգամ ընդ միշտ կը փափաքինք յիշեցնել մեր ընթերցողաց թէ ամենայն ինչ փոխադարձութիւն է այս անցաւոր աշխարհիս մէջ, և թէ ծառայութիւնք ու զոհողութիւնք երկուստեք պէտք է լինին՝ տեւական և արդիւնաւոր լինել կարենալու համար։

ՊՈԼԻՍ, 11 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ Ի ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Հնդկաց ընկերային մեծագոյն չարիքներէն մին է մանկական ամուսնութիւն և մանկական այրիութիւն։ Տասն տարեկանէ պակաս աղջիկ մը իրեն տարեկից կամ իրմէ քանի մը տարի մեծ տղու մը ամուսնացեալ կը հռչակուի, և ամուսնութիւնը ֆիզիքապէս կատարուած լինի թէ ոչ, երբ ինքնակոչ փեսայն կամ փեսացուն վախճանի, խեղճ աղջիկն, որ ամուսնութիւն, հարսնութիւն, այրիութիւն ինչ է դեռ չգիտէ, այրի մնացած կը համարուի, այլ ևս չի կրնար կարգուիլ, և ընկերութեան աչքէն երեսէ կ'իյնայ, և իր կեանքը գձուձ և լքեալ վիճակի մէջ շարունակելու և կնքելու կը դատապարտի։ Առաջ այս «այրիք» պարտաւորեալ էին իրենց մարմինը զոհել՝ խարոյկի մատնելով, բայց Սութթի կոչուած այս բարբարոսական օրէնքը ջնջեցին Անգլիացիք։

Վերջին ժամանակներս քիչ շատ ուսեալ հնդիկ աղջիկներ գտնուեցան, որք մերժեցին կին լինել այն անարժան պատանեաց և երիտասարդաց որոց հետ իրենց ամուսնական արարողութիւն պաշտօնապէս կատարուած էր իրենց անչափահասութեան միջոցին։

Այս իգական ընդդիմութենէ ծագեցան շահագրգիռ դատեր, յորս Արեւելքի ընթերցողք թերեւս յիշեն Օր. Ռուքմապայի դատն։ Ի խնդրոյ ուսեալ և ազատամիտ Հնդկաց ոմանց, անգլեւհնդիկ կառավարութիւնն օրէնք մը պատրաստեց, որուն համեմատ 12 տարւոյ կը բարձրացուի հասակն այն աղջկանց որք օրինաւորապէս կրնան հաւանիլ ամուսնութեան, մինչ ցայժմ 10 տարեկան աղջկան մը հաւանութիւնն օրինաւոր կը նկատուէր։

Հնդկաստանի Օրէնսդրական Խորհրդոյն մէջ (Կալկաթա), անգլեւհնդիկ կառավարութեան դատական նախարար Սըր Ա. Սքօպլ այս օրինական բարեփոխութիւնը պաշտպանեց, տհաս ամուսնութեանց և վաղահաս այրիութեանց աղէտները բացատրելով։

Պէնկալցի բնիկ անդամ Սըր Ռոմիշ Չընտըր Միթթէր ընդդիմացաւ այս փոփոխութեան, որուն Պէնկալի ժողովուրդը չի հաւանիր, ինչ որ ալ ըսեն Հնդկաստանի ուրիշ մասանց ժողովուրդք։ «Հնդիկ Ս. Գրեանք կը պահանջեն որ ամուսին մը կատարէ առնական պարտաւորութիւնն յարբունս հասնելու առաջին նշանը տեսնելուն պէս, և գիտուած է որ այս բան երբեմն 12 տարեկանէն յառաջ ալ կը պատահի։ Թագուհին, Հնդկաստանի կառավարութիւնն ուղղապէս ստանձնելով (Անգլիական Ընկերութեան ձեռքէն առնելով) իր Ցայտարարութեամբ խոստացած էր յարգել հնդիկ ժողովրդեան ընկերային և կրօնային սովորոյթներն, և այս փոփոխութիւն հակառակ է այդ խոստման։»

Պոմպայեցի հնդիկ բնիկ անդամ Քրիշնաճի Լաքշման Նուլքար Ռաօ Պահատուր պատասխանեց որ թէև հնդիկ Ս. Գրեանց մեկնիչք ոմանք կ'ընդդիմանան, բայց այս փոփոխումը մարդասիրական պարտաւորութիւն է, և պէտք է ի գործ դրուի։

Լորտ Փոխարքայն երկարօրէն պատասխանեց, բացատրելով առաջարկեալ բարեփոխութեան անվնաս հանգամանքը կրօնային և ազգային սովորութեանց մասին և մարդասիրական դիտումը։ Կ'ուզուի 10էն 12 տարեկան պատանիներն և աղջիկներն ազատել անբնական և աղտոտ վիճակէ մը, որ անբարոյականութիւն կը տարածէ երկրին մէջ։

Անգլիացիք թէեւ գիտէին թէ մաս մը Հնդիկներ պիտի ընդդիմանային ամուսնական բարեփոխման ծրագրոյն, բայց չէին սպասեր Սըր Ռոմիշ Չընտըր Միթթըրի հզօր ընդդիմախօսութեան։ Այս երեւելի բնիկ քաղաքագէտ շատ տարիներ գլխաւոր դատաւոր եղած է ի Պէնկալ, ընդ անգլիական իշխանութեամբ, և վերաքննիչ ատենի անդամ, և որովհետեւ շատ ուսեալ մարդ մ'է, կ'երեւի թէ պահպանողականութիւնն ի Հնդկաստան տգէտ դասերուն եւեթ վերապահեալ չէ։ Բայց այս պատուարժան անդամ իր կրօնային դիտողութիւններն հիմնած էր գլխաւորապէս Ռաղունունտունի հեղինակութեան վրայ, որ հնդիկ Ս. Գրոց մեկնիչ մ'է որ շատ կը յարգուի Պէնկալի մէջ, բայց Հնդկաստանի ուրիշ կողմերն այնքան յարգի չէ։ Ուստի, կը յուսացուի որ ուրիշ նահանգաց ներկայացուցիչք նոյնքան չընդդիմանան։

ՔԱՆԱՏԱ, ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՔ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

Անգլիա միայն իռլանտական խնդրով չզբաղիր։ Թէեւ ոչ այնքան աղմկալի, բայց Քանատայի խնդիր մ'ալ կայ։ Քանատայի մէջ ազատական կոչուած կուսակցութիւնը Միացեալ Նահանգաց հետ միանալու կուսակից է, և ապագային վերապահելով քաղաքական միութիւն, առ այժմ տնտեսական միութեան մը կը փափաքի, որուն համեմատ Քանատա պիտի ընդունի Միացեալ Նահանգաց մաքսապաշտ օրէնքն, ինքն եւս նոյն մաքսը դնելով օտար երկիրներէն և նոյն իսկ Անգլիայէն՝ Մայր-Հայրենիքէն՝ բերուած ապրանաց վրայ, և Միացեալ Նահանգաց անդամ գտնուող ո՛և է նահանգի մը պէս ազատ վաճառականութիւն պիտի ընէ իր հզօր դրացւոյն հետ։ Քանատայի արդի նախարարութիւնն հակառակ է այս միտման։ Միացեալ Նահանգաց հետ քաղաքական միութեան գաղափարն ամենեւին չընդունիր։ Գալով մաքսային համերաշխութեան, միայն հողային բերքերու մասին կ'ընդունի զայն։ Հողային բերքերն Ամերիկա և Քանատա առնուն և տան իրարու, և այս բերքերու մասին օտար երկրաց դէմ խիստ մաքսեր դրուին. բայց ճարտարագործական արտադրութեանց մասին ազատ ասպարէզ տրուի անգլիական ապրանաց։

Օրուան Նախարարութիւնը Խորհրդարանը լուծեց և երկրին կոչում ըրաւ, իմանալու համար թէ Քանատայի ժողովուրդն այդ երկու հակընդդէմ քաղաքականութեանց որո՞ւն հաւանութիւն կուտայ։

ՀՈԼԼԱՆՏԱ

Մինչ Պելժիա տակաւին չընդունեց պարտաւորիչ զինուորագրութեան օրէնքն՝ հակառակ իր սահմանադրական թագաւորին անձնական կարծեաց և համոզման, Հոլլանտացիք այնքան չեն վստահիր միջազգային ապահովութեանց, և զինուորագրութիւնը պարտաւորիչ կ'ընեն։

Ըստ այժմ Հոլլանտայի Խորհրդարանին մատուցեալ օրինագիծը կը տրամադրէ որ կղերական անդամք եւ աստուածաբանութեան ուսանողք որք իրենց 27րդ տարիէն յառաջ հարկ է ձեռնադրուին՝ ազատ են զինուորագրութենէ։ Մնայուն բանակը պիտի բաղկանայ 45,000 զօրքէ. նաև 30,000 զօրք պիտի պաշտպանեն բերդերն։ Այս երկու կարգի զօրք 20ական հազար զօրաց երկու կարգի պահեստ պիտի ունենան։

ԻՌԼԱՆՏԱՅԻՔ

Հակափառնէլեան երեսփոխանք, որք իրենց կողմն ունին բովանդակ կաթոլիկ ազգային կղերն, «Ազգային Իռլանտական Դաշնաւորութիւն» անուամբ նոր Ընկերութիւն մը կազմեցին, որ պիտի մրցի «Ազգային Դաշնակցութեան» դէմ, որ հաւատարիմ կը մնայ Պ. Փառնէլի։ Որովհետեւ Ամերիկայի Իռլանտացիք Պ. Փառնէլ կը ճանչեն միշտ, իրենց դրամն ալ Ազգային Դաշնակցութեան պիտի ղրկեն։ Հետաքրքրաշարժ տեսարան մը պիտի ընծայեն այս երկու ընկերութիւնք, որք նոյն նպատակին հետամուտ են, այն է՝ Իռլանտայի ինքնօրինութեան, եւ սակայն իրարու դէմ կատաղի պայքար մը պիտի մղեն ուր որ դէմ յանդիման գան իրարու։ Ո՞չ ապաքէն աղետալի վիճակ մ'է սա Իռլանտայի համար, և ո՞չ ապաքէն իրաւունք ունէր այն ֆրանսական լրագիր որ կը գրէր թէ «իռլանտական դատն ինքնասպանութիւն գործեց ճիշդ այն ժամուն երբ պիտի յաղթանակէր»։ — Իսրայէլի ժողովրդեան պէս հեռուստ տեսան Իռլանտացիք ինքնօրինութեան աւետեաց երկիրը, բայց իրենց պետին եւ առաջնորդին մեղքը քաւելու համար, տակաւին ո՛վ գիտէ քանի տարիներ պիտի թափառին անապատին մէջ։ Այս ողբալի պառակտումէն վշտահար, իռլանտական կուսակցութեան ամենէն անձնուէր անդամներէն երկուքը, Պ. Պ. Տիլլըն և Օ'Պրիէն, գացին անձնատուր եղան անգլ. ոստիկանութեան՝ անգլ. բանտի մը մէջ իրենց վեցամսեայ բանտարկութեան պատիժը կրելու, քաղաքական ծայրայեղ գործունէութեան համար յԻռլանտա։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնտոնի Հայլինկտընի կայարանին առաջ տիկին Թաթըրսօլ անուամբ կին մը երկաթուղւոյն գիծէն կ'անցնէր, երբ Մանչեսթըրէն եկող ապրանքներով բեռնաւորեալ կառախումբը վրայ հասաւ։ Կինն, որ թեւերուն մէջ պզտիկ աղջիկ մ'ունէր, գծին վրայ կ'իյնայ։ Մօրը եւ զաւկին վրայէն կ'անցնին 60էն աւելի վակոններ, սակայն յետոյ ողջութեամբ կը գտնուին։ Տիկ. Թաթըրսօլ գլխուն վրայ վէրքեր ունէր, այլ պզտիկ աղջիկը թեթեւ իմն ճզմուած էր, այնպէս որ երկուքն ալ պատգարակով տուն կը դրկուին։

* * *

— 155 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ

Լօռիի, Քօքասի և իր կնոջ դուրս ելնելէն ետքը, բանտարկեալուհին աչքերը բացաւ։ Իսկոյն պառկած տեղն ելաւ նստաւ և շուարած չորս կողմը նայեցաւ։

— Ո՞ւր եմ, ո՞ւր կը գտնուիմ, մրմնջեց։

Արդարեւ, Բազէի աշտարակին այդ նեղ ու գրեթէ բոլորշի սենեակը, տեսակ մը զնտան, բնաւ չէր նմաներ իր ծաղկատի աղջկան սենեակին, գողտրիկ, թարմ, կոկիկ, հոտաւէտ, մետաքսով համակ պատած բոյն, զոր հայրը, իր սիրելի աղջկան համար ամենէն գեղեցիկ ու ամենէն ճոխ բաները չխնայելով, արուեստական փառաւորութեամբ մը կահաւորած և պճնած էր։

Երկու ձեռքը ճակտին դրաւ և վայրկեան մը անշարժ մնաց, ջանքեր ընելով խելքը գլուխը բերելու, ջանալով յիշել։

Ցանկարծ սարսռաց, երկիւղի ճիչ մը արձակեց, և անկողինէն վար ցատկեց։

— Օ՛հ, ըրաւ, սարսափէն տժգունած, օ՛հ, թշուառականնե՛ր։

Դողդղալով, խուցին շրջանն ըրաւ, ձեռքը պատերուն զարնելով, դուռ մը, ու և է ելք մը փնտռելով։ Երեք անգամ վրայէ վրայ դրան առջեւէն անցաւ առանց մտքէն անցընելու թէ հոն մտնելու տեղ մը կար, այնչափ պատին մէջ ճարտարօրէն շինած էին զայն։ Ի զուր նոյնպէս իր աչքերը պատուհան մը փնտռեցին. միմիայն տեսաւ երկու մեթրի չափ բարձրութեամբ պատին մէջ երեք ծակ իրարմէ հաւասար հեռաւորութեամբ բացուած. այս երեք բացուածքներն, որք ներսէն ապակիով ծածկուած էին, յայտնապէս աշտարակին մէջ ցուրտ, հով, ձիւն անձրեւ մտնելն արգիլելու համար, դուրսէն թնդանօթի պատուհաններու կը նմանէին։ Անշուշտ շինութեան մէջ քմահաճոյք մըն էր ատիկա, որովհետեւ կարելի չէր ենթադրել թէ այդ շէնքը պաշարման մը դիմանալու համար կառուցուած ըլլար։ Ինչ որ ալ ըլլայ, աշտարակին այդ մասը լոյս կ'ընդունէր այդ բացուածքներէն, որք երեքը մէկէն միակ պզտիկ պատուհանի մը տեղը չէին կրնար բռնել։

Օռօռ դիւրաւ հասկցաւ թէ բանտարկուած էր։ Բայց ինչո՞ւ համար։ Ի՞նչ նպատակաւ։ Ի՞նչ ըրած էր։ Ո՞վ էին թշնամիները։ Ի՞նչ բանէ վախնալու էր։ Ի՞նչ ահռելի բան կը սպառնար իրեն։ Այս զանազան հարցումներն ըրաւ ինքնին անոնց և ոչ միոյն կարենալով պատասխան մը գտնել, կը կրկնապատկուէր իր սարսափը։

Հայրը, մայրը, դաստիարակուհին եւ Վէռվէնի մարգիզն ալ միտքը եկան։ Ի՞նչ վիշտ պիտի զգային հայրն ու մայրը իր չվերադառնալը տեսնելով։ Եւ միւսներն ալ մեծ ցաւ պիտի չզգայի՞ն իմանալով իր անյայտանալն։

Անշուշտ հայրը փութաջան խուզարկութիւններ պիտի ընէր զինքը գտնելու համար. բայց ի՞նչ պիտի ըլլար անոնց արդիւնքը. կրնա՞ր յուսալ որ պիտի յաջողէին իր պահուած տեղը գտնել։

Առ յաւէտ բաժնուած կը տեսնէր զինքն իր սիրելիներէն, և արդէն, իր յուսահատութեան մէջ, մահը կ'երեւէր իրեն, որովհետեւ իրեն կը թուէր թէ գերեզմանի մը մէջ ողջ ողջ թաղած էին զինքը։

Կրնար աղաղակել, օգնութիւն կանչել. ի՞նչ օգուտ ունէր։ Աչքովը չափած էր պարսպին հաստութիւնը, և համոզուած էր որ իր աղաղակները պիտի չիմացուէին։ Այսպէս, ոչինչ ունէր յուսալու, ոչինչ, ոչ ոք պիտի գար զինքն ազատելու։ Ալ Աստուծոյ վրայ միայն պարտէր դնել իր ակնկալութիւններն, նա միայն կարող էր իրեն օգնութեան հասնիլ. բայց քանի որ թոյլ տուած էր որ ինք իր յափշտակիչները եղող անզգամներուն ձեռքն իյնար, նոյն իսկ Աստուած ալ զինքը լքած չէ՞ր ուրեմն։

Օռօռ բարոյական տառապանքներն անուանաբար միայն կը ճանչնար. երբեք մեծ վիշտ մը կրած չըլլալով, չունէր տակաւին թշուառներու այն առաքինութիւնն որ կը կոչուի համակերպութիւն։ Ապահովուիլ ջանալու տեղ, զինքը պաշարող բոլոր վախերուն անձնատուր կ'ըլլար ընդհակառակն։

— Օ՛հ, կորսուա՛ծ եմ, գոչեց խղդուկ ձայնով մը։

Հեծեծանք մը արձակեց, բանտին մէջ գտնուող միակ աթոռին վրայ ինկաւ և սկսաւ հեծկլտալ։

Վայրկեան մը վերջը լսեց կամ կարծեց լսել խուլ ձայն մը որ կարծես հողին տակէն կ'ելնէր։ Սարսուռ մը ընթացաւ իր բոլոր անդամներուն մէջ և խոշոր արցունքի կաթիլներ այտին վրայ չորուեցան։ Հեծկլտալը դադրեցուց, աչքերը սրբեց, և, դողդղալով, ականջ տուաւ։ Բայց այլ եւս բան մը չլսեց։ Լռութիւնն իր շուրջը կը տիրէր չարագուշակ, աւելի ահեղ քան ժխորն։ Ժխորը նշան է կեանքի, լռութիւնը մահուան նշան է։

Նորէն սարսռաց զարհուրանքէն և ըսկսաւ աւելի ուժով դողալ։ Խեղճ աղջիկը մահացու տանջանք մը կը զգար։

— Հա՛յր իմ, հա՛յր իմ, գոչեց անսպատում անձկութեամբ մը, ո՞ւր ես։ Մի՛ թողուր զիս հոս շատ ատեն, եկուր շուտով ազատէ զիս։

Եւ բազուկներն երկնցուց որպէս թէ կը յուսար տեսնելու գալուստն այն անձին զոր կը կոչէր։

— Ա՛հ, խենդ եմ ես, խե՛նդ եմ, ըսաւ գլուխը ձեռքերուն մէջ սեղմելով, հայրս ինծմէ հեռու է, հայրս չկրնար լսել իմ ձայնս։

Ցանկարծ աչքերը շողացին. վեր նետուեցաւ կարծես զսպանակէ մը մղուած և գրեթէ կատաղութեամբ գոչեց։

— Բայց ահռելի բան է այս. ահռելի՛ բան է։ Ի՞նչ կ'ուզեն ընել զիս, այս թշուառականները։

Աչքերը պատին բացուածքներուն վրայ սեւեռեցան։

— Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ, մի՛ լքաներ զիս, հեծեց։

Երկնքին մէջ յանկարծ տեղ մը ամպերը բացուեցան, և որմնածերպին շրջանակին մէջ աստղ մը տեսաւ որ կը պլպլար։

— Ա՛հ, ըրաւ։

Վերի այն լոյսը կ'իջնէր իր բանտին մէջ ինչպէս նշոյլ մը յուսոյ։ Կա՛մ յայտնութիւն։ Աստուած կը պատասխանէր իրեն.... Օռօռ սնապաշտ չէր սակայն. բայց կեանքի մէջ վայրկեաններ կան յորս սկեպտիկեաններն իսկ եւ ազատախոհները խորհրդաւոր յայտնութեանց կը հաւատան։

Մանկամարդ աղջիկը ծունկի վրայ ինկաւ, ձեռքերը միացուցած։ Այն ատեն, մտաւորապէս, հոգին վեր բարձրացնելով տկարներն ու հարստահարեալները պաշտպանողին եւ անմեղները պատսպարողին աղօթք մը ուղղեց, յուզիչ աղերս, զոր իր դաստիարակուհին, իր մայրը սովրեցուցած էր իրեն։

Ոտքի ելաւ։ Հիմա, նայուածքին մէջ ճառագայթարձակ պայծառութիւն մը կար։ Հրաշալի ազդեցութիւն աղօթքի. այլ եւս նոյն վախը չէր մնացած վրան. առանց ապահովուելու, կը զգար յինքեան ո և է վտանգի դէմ ինքզինքը պաշտպանելու ուժը։

Աչքերը նորէն որմնածերպին վրայ դարձուց։ Բայց երկնքին երեւցած մասը նորէն գոցուեցաւ և աստղը անհետացաւ։ Տասը վայրկեան անցաւ։

Ցանկարծ պատին մէջ ճարճատումի պէս բան մը լսուեցաւ։ Այս անգամ լաւ լսած էր. չէր խաբուեր։ Նստած տեղէն վեր ցատկեց, աչքերուն մէջ բոց մը վառած, զօրութեամբ լցուած, որոշում տուած։

Իրեն դիմացն այնպէս թուեցաւ թէ պատը կ'երերար, որպէս թէ պիտի փլչէր. իսկոյն զանգուած մը պատէն բաժնուեցաւ և ճեղքուածք մը բացուեցաւ, որ յամրօրէն լայնցաւ և մեծցաւ։ Հազիւ թէ հասկցաւ թէ դուռ մըն էր որ կը բացուէր, և ահա մարդկային կերպարան մը երեւցաւ իրեն.

— Կի՛ն մը, մրմնջեց Օռօռ։

Քօքասի կինն էր, որ անոր ճաշը կը բերէր։ Առանց բան մը ըսելու ներս մտաւ և արդուզարդի սեղանին վրայ դրաւ ափսէ մը որուն վրայ արծաթազօծ մետաղէ սպաս մը կար, ջրով լի փոքր շիշ մը, անագէ սկահ մը, հաց, կտոր մը պաղ միս և իւղոտ ծխաչունչ արգանակով մը լեցուած անթափանց յախճապակիէ սկահակ մը։

Միշտ լուռ ու մունջ, բայց ծաղկատի աղջկան ոտքի վրայ ու հանդարտ գտնուելուն շատ գոհ երեւելով, կինը ափսէն ցուցուց Օռօռին և նշան ըրաւ որ կրնայ ուտել։

(Շարունակելի)

Այս պահուս Լոնտոնի մէջ տեղի կ'ունենայ շուներու եօթներորդ ցուցահանդէսը։ Երկու հազարի չափ շուներ բերուած են որք կը վերաբերին 473 զանազան ցեղերու։ Վեհ. Թագուհին իսկ կը շահագրգռուի այս ցուցահանդէսին. զի նա եւս մրցանակ շահելու համար մասնաւոր խնամով կրթուած շուներ ղրկած է։ Առաջին անգամն է որ Թագուհին մրցակից կը հանդիսանայ։ Կալլէսի իշխանն եւս բաժին ունի, և ղրկած է ընտիր շանց տեսակներ։ Անհամբերութեամբ Անգլիացիք կ'սպասեն թէ ո՞վ պիտի խլէ առաջին մրցանակը։ Երջանի՜կ ժողովուրդ որ մինչև իսկ անասնոց վրայ այդքան հոգ ու խնամք կը տանի ու անոնցմէ օգուտ քաղել կը ջանայ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ
ՎԵՀ. ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Այս առաւօտ առնուած Թիֆլիզի լրագրաց մէջ (որոց Թուականը կը հասնի մինչեւ 31 յունուար) ցաւօք կը կարդանք ամենայն Հայոց Հայրապետ Վեհ. Մակար Կաթողիկոսի հիւանդութեան լուրն։

Աւասիկ Թիֆլիզի լրագրաց վերջին տեղեկութիւններն.

Տեղական լրագիրները հաղորդում են, որ Վեհափառ Կաթողիկոսը այնքան ծանր հիւանդ է, որ բժիշկներն արդէն յոյսը կտրել են նրա առողջանալու մասին։

* * *

ԷՋՄԻԱԾՆԻՑ մեզ գրում են, որ Վեհ. Մակար Կաթողիկոսի հիւանդութիւնը բաւական ծանրացել է։ Մտադրութիւն կայ ուրիշ տեղերից բժիշկներ հրաւիրել։ Վերին աստիճանի ծանրացած լինելու պատճառով Վեհափառը դժուարութեամբ է դիմանում որ և է տկարութեան։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ իւր հետն ունենալով Պատրիարքարանի գործակատար Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆէնտին, շաբաթ օրը դատական պաշտօնատունը գնաց և յաջորդաբար տեսակցեցաւ Նախարար Վսեմ. Րիզա փաշայի և խորհրդական Վսեմ. Վահան էֆէնտիի հետ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ
Փոխանորդարանի Ազգային Պատրիարքարանի

Յառաջիկայ հինգշաբթի օր, փետրուար 14, Տեառնընդառաջ և կիրակէ ըլլալով՝ նոյն օրը կատարուելի նշանադրութիւնք կրնան կատարուիլ յառաջիկայ երեքշաբթի, ուրբաթ և շաբաթ օրերն։

Փոխանորդարանս հարկ կը համարի զայս ի գիտութիւն Արժանապատիւ Քահանայից Եկեղեցեաց մայրաքաղաքիս և Արդոյ հայ ժողովրդեան ծանուցանել։

9 փետրվար 1891 (Կնք.)

Ի նպաստ Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութեան փետրվար 27 չորեքշաբթի գիշեր տրուելիք պարահանդէսի կարգադիր մասնախումբը կազմուած է հետեւեալ կերպով.

Վսեմ.	Ունճեան Արիկ	էֆ. Նախագահ
Մեծ.	Փափազեան Նշան	» Բարտուղար
»	Էսաեան Վահան	» Գանձապետ
Մեծ.	Ազարեան Անտոն	էֆ.
»	Ասատուր Հրանտ	»
»	Այվազեան Անտոն	»
»	Եուսուֆեան Տիգրան	»
»	Էսաեան Մկրտիչ	»
Պ.	Լրմուեան Լէոն	»
»	Լէվի Ռօպէռ	»
Մեծ.	Թօփալեան Գէորգ	»
»	Կիւլպէնկեան Յովհան.	»
Վսեմ.	Կիւլլապեան Միքայէլ	»
Մեծ.	Կիւմիւշկէրտան Գրիգոր	»
»	Հալաճեան Բարսեղ	»
»	Հարենց Նշան	»
Վսեմ.	Մաքսուտ Սիմոն	Պէյ
»	Մամիկոնեան Միքայէլ	էֆ
Մեծ.	Մանուկեան Ահարոն	»
»	Յակոբեան Մարտիկ	»
Վսեմ.	Նորատունկեան Գաբրիէլ	»
Մեծ.	» Յարութիւն	»
»	Շնորհքեան Մանուէլ	»
Վսեմ.	Զայեան Էլիաս	»
»	Պաղտասարեան Օհան	»
Պ.	Պարօճեան Հագ.	»
Մեծ.	Սըվաճեան Կարապետ	»
»	Սամանճեան Գէորգ	»
Վսեմ.	Վէքիլ Ն.	»
Մեծ.	Տիլպէր Զարեհ	էֆ.
»	Տէմիրճիպաշեան Սեպուհ	»

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Հինգշաբթի օրը տեղի ունեցաւ ազգային Պատրիարքարանի մէջ առաջնակարգ վաճառականներէն Մեծ. Յովսէփ էֆ. Թօգաթլեանի նշանախօսութիւնն, ընդ Օրիորդ Ղամբէրճեան Սմբատեան՝ դուստր Մեծ. Սմբատեան Մանուկ էֆէնտիի։

Երկու կողմանէ՝ բաց ի տանեցեց քահանայներէն, ներկայ էին երկուց ընտանեաց ազգականներէն Եւզապաշեան Մելքոն, Գուռեան Յարութիւն, Եալէեան Ռուբէն, Սմբատեան Մագսուտ, Փափազեան Երուանդ, Սմբատեան Միհրան, Թօքաթլեան Գասպար, Բաղտաճեան Կարապետ, Կիւլպէնկեան Պատրիկ, Կեսարեան Միհրան էֆէնտիներու և այլք, որք Փոխանորդարանի մէջ հիւրընկալուեցան գինի, յետ նշանախօսութեան՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, և Պատր. փոխանորդ Իւթիւճեան Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետի կողմանէ պատուասիրուեցան և օրհնուեցան։

Սուճեան ընտանիքն հրապարակաւ իւր խորին շնորհակալիքը կը յայտնէ ամէն այն ազգականաց ու բարեկամաց որք ներկայ գտնուեցան հանգուցեալ **ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ՍՈՒՃԵԱՆի** յուղարկաւորութեան հանդիսին, և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը արտայայտեցին այս տխուր առթիւ։

Յակոբ Աշոտ վարդապետ, Մ. և Պ. Թօմպաքճեան, Գալճեան ընտանիքը, Խ. Ս. Թաշտաճեան, Յ. Փափազեան և Եղբարք Լօքմակէօզեան հրապարակաւ իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն Եկեղեցական Ս. Հարց և ամէն անոնց որք իրենց ներկայութեամբ հաճեցան պատուել հանգուցեալ Տիկին Վասիլուհի Թօմպաքճեանի յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսն։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Վերաքննիչ ատենի օգնական անդամ անուանեցաւ Մուխլիս պէյ, օգնական անդամ Նախնական դատարանին Պոլսոյ։

Ատանայի Բայաս գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Նուրի էֆէնտի, գայմագամ Պերկամայի։

Այտընի Պերկամա գաւառին գայմագամ անուանեցաւ Նիզամէտտին պէյ, գայմագամ Սանտըրղըի։

Պրուսայի Սանտըրղը գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Սաատ պէյ, նախկին շրջանաւարտ Միւլքիյէ վարժարանին։

— —

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Հանրային Պարտուց Վարչութեան քննիչներէն Խալիլ Խուլուսի պէյի։

Սանիյէ Միւթեմայիզի աստիճան՝ Պոլսոյ Նախնական դատարանի անդամ և հարցաքննիչ դատաւոր Հիւսէյին Սըրրը էֆէնտիի։

— —

Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Հիճազի Նահանգին Մէքթուպճի Հայտար էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Համիտ երեւելիներէն Պ. Բօյինօ Բօմիսի և չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պ. Չէլիթէնօ Պարչէլիի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ գերմանացի Պ. Պաչէնգիլթէի։

— —

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ զբաղեցաւ Հանրօգուտ շինութեանց վերաբերեալ խնդիրներով, ինչպէս նաև ուրիշ կարեւոր խնդիրներով։

Ելմտական Նախարարութեան Թարգման Պետրոս էֆէնտի Նախարարաց Խորհուրդին հրաւիրուելով, ինչ ինչ տեղեկութիւնք առնուեցան իրմէ։

—Նախարարաց Խորհրդոյ ցրուելէն յետոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարը պահ մը խորհրդակցեցան։

— —

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Ներքին գործոց Նախարարութեան խորհրդական Րէշիտ պէյ շաբաթ օրը կայս. պալատ հրաւիրուեցաւ և Վեհ. Սուլթանի հրամաններն ստանալով իւր պաշտօնատեղին դարձաւ։

— —

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Տպագրական Տեսչութեան կողմէ հետեւեալներն հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

Քարբերդէն, Էնկիւրիէն և Ատանայէն փետրվար 7, 8 ու 9 Թուականներով եկած հեռագրերու համաձայն, այդ նահանգաց մէջ եւս կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։

* * *

Տպագրական Տեսչութիւնը նկատելով որ Սէվէբ լրագիրը կրկնակի եղած պատուէրներու և ազդարարութեանց հակառակը կը գործէ, այս օրուընէ սկսեալ անպայման կերպիւ դադարման դատապարտած է զայն։

9 փետրվար 306

* * *

Թուրքէ լրագիրն իւր 26 յունուար Թուական թերթին մէջ հրատարակած էր թէ Թաղապետութեան Ը. շրջանակի բժիշկն, որ ի Վերին Վօսփոր աղքատները դարմանելու պաշտօն ունի, առանց վարձքի չդարմաներ եղեր իրեն դիմող հիւանդները։ Սակայն նոյն շրջանակի տնօրէնը պաշտօնագրով մը ծանուցած է թէ այդ բժիշկն ամէն օր անընդհատ գիւղերը կ'այցելէ և իրեն տրուած հրահանգին համաձայն, ձրիաբար կը դարմանէ իրեն դիմող չքաւոր ու աղքատ հիւանդները և թէ Թաղապետութիւնը՝ բժիշկին տեղեկագրութեան վրայ՝ կը վճարէ աղքատաց համար տրուած դեղագրերու գինը։

ԱՇԻՐԷԹՆԵՐՈՒ ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Երեկի Թուրքէի մէջ հետեւեալը կը կարդանք.

Երեկի Թղթատարով առնուած Քարբերդի գաւառական Թերթին մէջ կը կարդանք թէ այդ նահանգին մէջ ժամանակէ մը ի վեր մեծ ջանքեր կ'ըլլան Աշիրէթներու բնակութիւն հաստատելու կարեւոր գործին համար և ի մէջ այլոց վերջերս Մալաթիոյ կողմը երկու հարիւր ընտանիքներու բնակութիւն հաստատել տրուած է։

Արդարեւ Թուրքիոյ՝ Ասիոյ և Աֆրիկոյ մասերուն մեծ մասին ժողովուրդը անապատական վիճակի մը մէջ կը գտնուի և այս վիճակին բերմամբ երկրագործութեամբ ու այլ այդ կարգի հանրօգուտ գործերով չկրնալով զբաղիլ, կայս. կառավարութեան համար դժուարութիւններ կը յարուցանէ ի մասին պահպանման կարգապահութեան ու օրինապահութեան։ Ուստի կայս. կառավարութեան համար ամենէն աւելի ուշադրաւ խնդիր մըն է այդ ցեղերուն բնակութիւն հաստատել տալով ազատելու զանոնք վաչկատուն վիճակէն։

Թէեւ ատեն ատեն լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ սոյն գաւառաց ոմանց մէջ Աշիրէթներու բնակութիւն հաստատել տրուած է, սակայն այս ձեռնարկ մշտնջենաւոր չէ, որով Աշիրէթներու հաստատուն բնակութիւն մը ունենալէն մեր երկրին համար սպասուած օգուտներն առ այժմ խիստ սահմանափակ են։ Մեծ ջանքեր և բազմաքանակ ծախքեր պէտք են Թուրքիոյ մէջ գտնուող վաչկատուն ցեղերուն բնակութիւն հաստատել տալու համար։ Թէեւ ելմտական վիճակը թոյլ չտար այդ կարգի մեծ ծախքերու մէկ անգամէն հայթայթուելուն, սակայն կայս. կառավարութիւնն եթէ որոշէ հաստատուն բնակութիւն մը տալ այդ ցեղերու, եթէ ո՛չ ամբողջովին գոնէ մասամբ և եթէ ամեն կողմ գործադրութեան ձեռնարկուի, կարելի է որ այդ որոշման ի գործ դրուելուն համար կարգ մը դիւրացուցիչ միջոցներ գտնուին։

Ըստ մեր խոնարհ կարծեաց, այս կարեւոր խնդիրն իրականացնելէ առաջ, հարկ է գտնել այդ Աշիրէթներու ճիշդ թիւն և եթէ կարելի չըլլայ, ենթադրեալ թիւ մը, և յետոյ որոշել թէ սոցա ամբողջութեամբ կամ մասամբ բնակութիւն հաստատելուն ո՞րքան ծախուց կը կարօտի։ Միանգամայն հարկ է իւրաքանչիւր նահանգի մէջ յարմար տեղեր որոշել Աշիրէթներու բնակութեան համար։

Այսպէս կատարուած մանրամասն քննութեամբ կարելի պիտի ըլլայ հասկնալ թէ Աշիրէթներու հաստատուն բնակութիւն մը տալու կարեւոր խնդիրն ո՞րչափ ջանքերով ու ծախքերով ձեռք պիտի բերուի։ Յետոյ բնականաբար պիտի ձեռնարկուի նաև այդ ծախքերուն համար փոխարէն հասոյթ մը գտնելու։ Այս միջոցիս ուր, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, ամեն ջանք ի գործ կը դրուի երկրին բարգաւաճման ու յառաջդիմութեան համար, հաստատապէս կը յուսանք թէ Աշիրէթներու հաստատուն բնակութիւն մը ունենալու կարեւոր խնդիրն եւս, իւր կարեւորութեան աստիճանաւ, ուշադրութեան պիտի առնուի և այդ առթիւ ալ մեծամեծ արդիւնքներ ու յաջողութիւններ ձեռք պիտի բերուին։

— —

ՔԻՒՐՏ ՀԵԾԵԼԱԶՕՐՔ

Վեհ. Սուլթան հրամայած է մայրաքաղաք բերել մէկ քանին այն հեծելազօրքերէ որք պիտի կազմուին Աշիրէթներէն։ Արդ. կայս. սոյն Իրատէն Դ. զօրաբանակին հրամանատարին կողմէ Բաղէշի կուսակալին հաղորդուած ըլլալով, Մշոյ կողմը բնակող Ճիբրանլը Աշիրէթին ցեղապետներէն 17 հոգի իբրեւ զինակիր և բարեկազմ մարդերէ ութսուն ձիաւորք դէպ ի զօրաբանակին կեդրոնը ճամբայ ելած են մայրաքաղաք գալու համար։

— —

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐ

Վեհ. Սուլթանն՝ իբրեւ յիշատակ, ինչ ինչ նուէրներ շնորհած է Ամերիկայի Թանգարանին։ Այս նուէրներ ի մօտոյ պիտի ղրկուին։

— —

ՆԱՖԻԶ ՓԱՇԱ

Հիճազի Նախկին կուսակալ Նաֆիզ փաշա Նախագահ կարգուեցաւ Սպարապետի Դրան դատական ճիւղին։ Այդ պաշտօն Թափուր մնացած էր Մահմուտ փաշայի մահուամբ։

Նաֆիզ փաշա շաբաթ օրը կայս. պալատ երթալով շնորհակալութիւն մատոյց այս առթիւ։ Ն. Վսեմութիւն յետոյ Սպարապետի Դուռը գնաց և Բարձր. Սպարապետին հետ տեսակցելէ յետոյ իւր պաշտօնի գլուխն անցաւ։

— —

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Դատական բարենորոգմանց յանձնաժողովին կողմէ կատարուած քննութիւններէ հաստատուած ըլլալով որ Ոստիկանութեան Դրան բանտին մէջ բազմաթիւ անձինք կան բանտարկեալ, որք տակաւին վճիռ մը ստացած չեն, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը պաշտօնագրով մը ծանուցած է Դատական Նախարարութեան, փութացնել այդ կարգի անձանց դատավարութիւնը։ Դատական Նախարարութիւնն եւս գրած է որոց որ անկ է թէ խստիւ պատասխանատու պիտի միայն այն պաշտօնեայք, որք պատճառ կ'ըլլան այդ կարգի բանտարկեալոց երկար ատեն առանց դատաստանի մնալուն։

— —

ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ԱՏԵՆՔ

Դատական Նախարարութիւնը նկատելով որ վերաքննիչ ատենի անդամոց ոմանք յաճախ բացակայ կը մնան և մանաւանդ այս պատճառաւ վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղին մէջ երկու օր դատավարութիւնք տեղի ունեցած չեն, ծանուցած է որոց որ անկ է թէ, երբ անդամ մը մէկ ամսոյ մէջ երեք անգամ առանց արտօնութեան և առանց օրինական պատճառի բացակայ գտնուի, հրաժարեալ պիտի նկատուի ու իրեն տեղ ուրիշ մը պիտի ընտրուի, ըստ տրամադրութեան դատական կազմակերպութեան օրինաց 50րդ յօդուածին։ Նոյնպէս վերաքննիչ ատենի անդամք շաբաթը երկու անգամ ամբաստանիչ ատենին մէջ պիտի գտնուին և միւս օրերն ալ իրենց անդամ գտնուած դատարանը։

— —

ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ ՍԱԿԱԳԻՆՔ

Հանրօգուտ շինութեանց ժողովն, որ կը քննէր ասիական երկաթուղեաց ընկերութեան կողմէ՝ մայրաքաղաքիս մօտ եղող տեղերու համար եղած փոխադրութեանց սակագինը աւելցնելու համար եղած առաջարկը, որոշած է որ առանց որ եւ է յաւելման, այժմու սակագինը, որ կայս. Իրատէով վաւերացուած է, շարունակուի ի գործ դրուիլ։ Այս որոշում Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Վսեմ. Նախարարին կողմէ եւս ընդունելի դատուելով, մատուցուած է Բ. Դրան։

— —

ՊԱՇՏՕՆԷԻՑ ԴԱՏԱՍՏԱՆ

Դատական Նախարարութիւնն, ըստ տեղեկագրութեան Վանայ ընդհանուր դատախազին, որոշած է դատի ենթարկել Հէքքեարի գաւառին մէջ գտնուած Ազրակ գաւառակի Նախնական դատարանի անդամներէն Տէրվիշ էֆէնտին, որ խնդրոյ մը առթիւ կաշառակերութիւն ըրած էր։

— —

ՓՈՔՐ ԱՍԻԱ

Ըստ տեղեկութեանց Թուրքէի, Տրապիզոնէն, Տիարպէքիրէն, Կարինէն Բաղէշէն, Հալէպէն և Քարբերդէն փետրվար 9 Թուականաւ եկած հեռագրերու համաձայն, այդ նահանգաց մէջ եւս, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, խաղաղութիւնն և անդորրութիւնը վրդովող որ եւ է դէպք չէ պատահած։

— —

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Բժշկական ընկերութեան ուրբաթ գիշերուան նստին մէջ Նորընտիր Նախագահ Զօէրոս փաշա ատենաբանութիւն մը արտասանելով՝ ընկերութեան հաստատման Թուականէն (1856) մինչեւ ցարդ ստացած հանգամանաց ու ըրած յառաջդիմութեան պատմութիւնն ըրաւ համառօտակի։ Յետոյ Տօքթ. Վուչինօ զեկոյց մը ըրաւ մանկաբարձութեան դէպքի մը նկատմամբ որուն վրայ շահեկան վիճաբանութիւն մը բացուեցաւ։ Տօքթ. Վուչինօ առաջարկեց այս առթիւ յանձնաժողով մը կազմել որ պաշտօն ունենայ կայս. կառավարութեան զեկուցանել այն օրէնքներ որք ի գործ կը դրուին ի մասին ծննդաբերութեանց, դայեակներուն նկատմամբ։ Հականեխական միջոցներու գործածութիւնը պարտաւորիչ ըլլալու է, ինչպէս վերջերս խստիւ որոշուեցաւ ի Ֆրանսա։

— —

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Կայս. Իրատէ մը հրամայած էր որ Միւլքիյէ ու Սուլթանիյէ վարժարանաց շրջանաւարտներէն տասն և չորս երիտասարդք Ֆրանսա և Գերմանիա ղըրկուին երկրագործութիւն ուսանելու համար։

Ասոնց համար մրցման քննութիւնք կատարուելով, առաջին թիւէն մինչեւ չորս շահողներն առանց վիճակ ձգուելու ուղղակի Ֆրանսա պիտի ղրկուին, իսկ մնացեալ տասնին համար վիճակ ձգուելով, հինգն ի Ֆրանսա և հինգն ալ ի Գերմանիա պիտի ղրկուին։

Այս մրցման քննութեան մէջ առաջին ու երկրորդ թիւերը շահած են Սուլթանիյէ վարժարանէն անցեալ տարի վկայական ստացող Նէսիպ էֆէնտի և Պօղոս էֆէնտի Էլմասեան։

— —

ՑԻՄԵՆԹՕԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Մայրաքաղաքիս անգլիական դեսպանատան առաջին Թարգման Սըր Ա. Սանտիսն արտօնութիւն խնդրած էր ի Բիրէճ Պուռնը գտնուած չիմէնթօի գործարանը վերաշինելով աւելի ընդարձակելու և շոգեշարժ մեքենայ մը գնելու։ Արդ, ձեռնհաս իշխանութիւն որոշած է տալ խնդրուած արտօնութիւնը, նշանակելով հանդերձ զինուորական տեսակէտով առաջարկեալ պայմանները։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍԱՐԱՆ

Պ. Ժոզէֆ Ազարեան որ ժամանակէ մը հետէ կը վարէր ամերիկեան դեր-հիւպատոսի պաշտօնն ի Կ. Պոլիս, հրաժարական տուած է թէ՛ իւր անձնական ծանր զբաղմանց պատճառաւ և թէ այն պատճառաւ որ ինք Կ. Պոլսէն կը բացակայի այն եղանակին յորում հիւպատոսն արձակուրդ կ'առնու, որով դեր-հիւպատոսի ներկայութիւնն անհրաժեշտ է ի Կ. Պոլիս։

— —

ԳՈՆԵԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Մուտանիայէն ի Պրուսա և Պանտըրմայէն ի Գոնեա երկաթուղւոյ շինութեան ու շահագործման մենաշնորհը Պ. Նակէլմաքէրսի յանձնող կայսերական Ֆերմանը՝ Ամէտի Դիւանէն Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան յղուած է։

— —

ԾՈՎՆ ԲԱՐԵԲԱՐՔ

Բերայի յոյն հասարակութեան Թաղային խորհրդոյ ուրբաթ գիշերուան նստին մէջ կարդացուեցաւ աղջկանց վարժարանի հոգաբարձութեան ատենապետ Պ. Բօյ Ստեֆանովիչի մէկ նամակն, յորում կը ծանուցանէր թէ Մարսիլիացի Պ. Էլթիէն Զաֆիրօբուլօ ութը հազար ոսկի նուիրած է դպրոցի յատուկ ընդարձակ շէնքի մը կառուցման համար այն գետնին վրայ, զոր այս նպատակաւ նուիրած է այրի տիկին Ելէն Զարիֆի։ Ասկից զատ, Պ. Պ. Բօյ Ստեֆանովիչ և Նիքօլա Զարիֆի հազարական ոսկի կը նուիրեն որպէսզի երբ այդ դպրոց հաստատուի նոր շէնքին մէջ, Եենի փողոցին մէջ գտնուած արդի շէնքը մաս առ մաս վարձու տրուելով, անոր հասոյթով դպրոցին եկամուտն աւելնայ։ Բերայի յոյն հասարակութեան Թաղային խորհուրդը միաձայնութեամբ շնորհակալութեան քուէ տուած է առատաձեռն նուիրատուաց։

— —

«ԱՒԿՈՒՍԹԱ ՎԻԿԹՈՐԻԱ» ՇՈԳԵՆԱՒԸ

Գերմանական Աւկուսթա Վիկթորիա շոգենաւն, որ երէկ առաւօտ աստ կ'սպասուէր, երէկ գիշեր ժամ 4ին Պոլսոյ նաւահանգիստը մտաւ և Տօլմա Պաղչէի առջեւ երկաթ նետեց։ Այս հսկայակ շոգենաւ, ինչպէս արդէն ծանուցինք, 9000 տակառաչափ տարողութիւն ունի, երեք ծխնելոյզ, երեք կայմ և մէջը կը գտնուին 217 գրօսաշրջիկներ։

Գերմանական հիւպատոսն ու այլ հիւպատոսք ու դեսպանատան պաշտօնեայք Մախսուսէի [illegible] շոգենաւով ընդ առաջ գնացած էին, և ուղեւորներէ մէկ քանին առնելով Բերա առաջնորդեցին։

— —

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

Վիէննայէն գալիք երկաթուղւոյ կառախումբն, որ ուրբաթ օրը պիտի ժամանէր և ձեան պատճառաւ յապաղած էր, շաբաթ գիշեր ժամ 6ին Սիրքէճիի կայարանը ժամանեց։

Վիեննայէ գալիք ուրիշ կառախումբ մը ինչպէս նաև սերպեան ճեպընթաց կառախումբն, որք Զօրլուէն անդին ձիւնի բռնուած էին, երէկ գիշեր ժամ 4.45ին Սիրքէճի ժամանեցին։

— —

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ԱՏԵԱՆ

Եղեռնադատ ատեանը շաբաթ օրը դատեց Ուզուն Սաադ անուն չարագործ մը որ գիշեր ատեն փողոցին մէջ սպաննած էր Այասոֆիայի մզկիթի պաշտօնեաներէն Րիզա էֆէնտին։ Ատեանն յետ դատավարութեան տասն և հինգ տարուան չղթայակապ աշխատութեան դատապարտեց Ուզուն Սաադը։ Վկաներէ մին ըսաւ թէ այս սպանութեան շարժառիթն էր Րիզա էֆէնտիի ու Սաադի միջեւ եղած թշնամութիւն մը, որ առաջ եկած էր միևնոյն անձին նկատմամբ երկու կողմէն տածուած սէրէ մը։

— —

ԱՆԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ

Նախընթաց գիշեր ի Մեծ կղզի Պ. Ալփքի տան մէջ բնակող Խաչատուր անուն գործաւոր մը անձնասպանութեան փորձեց։ Խաչատուր նախապէս շատ մը օղի խմելէ յետոյ իւր սենեակը կ'երթայ և ածելիով կոկորդը կը կտրէ, սակայն ցաւին չդիմանալով, կ'սկսի օգնութիւն գոչել, որով դրացիք կը փութան և հարկ եղած դարմանները կ'ընեն։

— —

ԻԶՄԻՐԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Իզմիրէն Լ. Հէրըլտի ուղղեալ թղթակցութիւն մը հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ.

Յունուար ամիսն ամբողջ անձրեւով անցունելէ յետոյ, որք ողողումներ յառաջ բերին նահանգիս այլ եւ այլ կողմերը, այժմ գեղեցիկ օդեր կը վայելենք։ Այսու հանդերձ, ինֆլուէնձայի, ծաղկախտի եւ փողատապի դէպքեր կը պատահին տղայոց մէջ, սակայն հանրային առողջութիւնը լաւ վիճակի մէջ է ընդհանրապէս։ Քաղաքիս յունաց Ս. Հարալամպօ եւ լատինաց Ս. Անդրեաս հիւանդանոցներուն մէջ Քոխեան դրութեամբ կատարուած փորձերն անյաջող եղան։

Մեր հրապարակին վրայ մեծամեծ վնասներ կրողներ եղան, շաքարի վրայ եղած շահագիտական գործոց պատճառաւ։ Ամեն ոք գնոյ զգալի բարձրացում մը կ'սպասէր, և ահա շաքարի գներն ինկան յանկարծ։ Հաշուի եղած է որ այս պատճառաւ Իզմիրի հրապարակին կրած վնասը մը 120 000 ոսկւոյ կը հասնի։ Վերոյիշեալ գնոց անկմամբ սնանկացաւ Պ. Կիւսթավ Ռեօէկ (քաղաքիս ծանօթ վաճառականաց միոյն որդին) իբր 15.000 ոսկի բացով։

Քաղաքիս առեւտրական դասն ազերսագիր մը ուղղած է ի կայս. պալատ, խնդրելով որ Իզմիր Գոնեայի միացունող երկաթուղւոյ մը շինութեան արտօնութիւն շնորհուի։

— —

ՈՍԿԵՂՋԻՒՐԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Շաբաթ երեկոյ ժամ 12ին կամուրջէն մեկնող թիւ 7 Ոսկեղջիւրի շոգենաւն Այա Գափուի առջեւ հասնելուն՝ բախեցաւ մակոյկի մը, որուն մէջ չորս ճամբորդներ կային, որոց մին յոյն մուրացիկ կին մը և մին տղայ։ Մակոյկը շրջեցաւ, չորս անձինք մակուկավարը ջուրն ինկան, բայց շոգենաւէն հասած օգնութեան շնորհիւ, երեք հոգիք ազատեցան, կինը մահամերձ դուրս հանուեցաւ ծովէն և մի քանի ժամ ետքը մեռաւ, իսկ տղայն անհետացեր է ծովուն մէջ։

Այս ցաւալի իրողութիւն կը յիշեցնէ մեզ թէ Ոսկեղջիւրի շոգենաւք մանաւանդ այս եղանակիս մէջ արկածներէ զերծ չեն։ Այս մասնաւոր պարագայիս մէջ նաւապետը պատասխանատու լինի թէ ոչ, բոլոր ժողովուրդը կը գանգատի թէ երեկոյեան շոգենաւք մանաւանդ հեռի են հանգստաւէտութեան պայմաններէ և արկածք գրեթէ անպակաս։ Կ'արժէ որ Վարչութիւնն աւելի ուշադրութիւն ընծայէ այս շոգենաւերուն, որք այնքան մեծ հասոյթ կը բերեն իրեն, և որոց ամեն օր կը յանձնուին բիւրաւոր մարդոց կեանքեր։

— —

ԽԱՀՈՒԷԻ ՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆ

Թուրքիոյ ներածութեանց և արտածութեանց վիճակագրէ մը կ'երեւի թէ 1304 տարւոյն մէջ 953450 ոսկւոյ խահուէ ներմուծուած է ի Թուրքիա, մինչ 538940 ոսկւոյ միայն արտածուած է։ Ուշադրութեան արժանի է որ Թուրքիան՝ խահուէի արտադրութեան գլխաւոր կեդրոնն ըլլալով, իւր արտածութեան գրեթէ կրկնապատիկը կը գնէ օտար երկիրներէ։ Խահուէի մշակութիւնը մինչեւ վերջերս Եմենի նահանգին մէջ սահմանափակուած էր. այժմ Տրիպոլսոյ մէջ ալ սկսած են մշակել զայն։ Այս կէտին վրայ երկրագործական վերատեսչութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի, ըստ որում պատճառ մը չկայ ենթադրելու որ Պէյրութի ու Սուրիոյ նահանգներուն մէջ ալ կարելի չըլլայ ձեռնարկել այդ մշակութեան։ Վերոյիշեալ երկու նահանգաց իշխանութիւնք պարտին լրջօրէն ուսումնասիրել այս խնդիրն։ Ուրիշ նկատում մըն ալ կայ, այն է Թուրքիոյ միւս նահանգաց մէջ աւելցնել Եմենի խահուէին սպառումը և այս վերջնոյն մէջ՝ ուրիշ նահանգաց արտադրութեան սպառումը։ Յայտնի է արդարեւ որ Եմէնի խահուէն մեծ քանակութեամբ կը ղրկուի օտար երկիրներ, և Թուրքիոյ միւս նահանգաց մէջ շատ քիչ կ'սպառի։ Եմէնի և միւս նահանգաց միջեւ առեւտրական յարաբերութեանց ընդարձակումը մեծապէս կրնայ նպաստել երկու կողման բարգաւաճման։

Այս նպատակին հասնելու համար, կ'ըսէ [illegible], հարկ է շոգենաւային կանոնաւոր երթեւեկութիւններ հաստատել ընդ մէջ Կ. Պոլսոյ և Եմէնի։

Կայս. կառավարութիւնն հրաւիրուած է մասնակցիլ Կարմիր Խաչի ընկերութեան ցուցահանդէսին որ 1892 յունուարին պիտի բացուի ի Լայբծիկ։

—Պարսկական ընդհ. հիւպատոս Յովհաննէս խան, որ ժամանակէ մը հետէ հիւանդ էր, ապաքինած ըլլալով, իւր պաշտօնի գլուխն անցած է։

—Սուրիոյ նահանգին գլխաւոր երկրաչափ Բօնսթանթէն Մավրիտի էֆէնտի մեռեր է ամսոյս 8ին, ի Դամասկոս։

—Շաումպուրկ Լիփ իշխանն այսօր մայրաքաղաք կը հասնի Եգիպտոսէն։

—Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնը վաւերացուցած է Սելանիկի ջուրի ընկերութեան պատրաստած յատակագծերը։

—Արաբկիրէն կը ծանուցանեն տեղւոյն հայ հռոմէականաց առաջնորդ Տ. Անտոնի մահը։

—Ֆրանսական դեսպանատան զինուորական կցորդ Պէրժէ հարիւրապետը մայրաքաղաք դարձաւ։

—Գոնեայէն կը գրեն առ Լ. Հէրըլտ թէ բանտարկեալք փորձեր են փախչիլ բանտէն, բայց չեն յաջողեր։ Այս փորձութեան միջոցին Օսման աղա անուն հռչակաւոր աւազակն, որ երկու ամիս առաջ ձերբակալուած էր, մեռեր է։

—Տրամայի յոյն մետրապոլիտ Տ. Կէրմանոս Կ. Պոլիս հրաւիրուեր է, Սինոդին անդամակցելու համար։

INDICATEUR ORIENTAL
DE LA NAVIGATION ET DES CHEMINS DE FER

Այս անուամբ ստացանք Պ. Ա. Քրիսթիտիսի և Ընկերութեան հրատարակած Արեւելեան Տեղեկացոյցն, որ կը պարունակէ մանրամասն տեղեկութիւններ մայրաքաղաքիս նաւային և երկաթուղւոյ ամեն ընկերութեանց վրայ, երթեւեկութեանց ժամերը կը ցուցնէ, և պանդոկներու, զբօսարաններու, կրթարաններու և այլ հանրային վայրերու և հաստատութիւններու հասցէները կուտայ և կարեւոր ծանօթութիւններ կը հաղորդէ, որք ոչ միայն ճամբորդներու այլ և բնիկներու և համօրէն գործաւոր հասարակութեան օգտակար կրնան լինել։

Գին 100 փարա։

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքիս գործիական երաժշտապետներէն կազմուած է ընկերութիւն մը, առաջնորդութեամբ Մաէսդրօ Լանկէի, որ ամէն կարեւոր և կարելի միջոցներն ի գործ պիտի դնէ՝ բարձրագոյն երաժշտութեան զարգացմանը նպաստելու և երաժշտական արուեստի վարկն ի Պոլիս բարձրացնելու ։

Երաժշտասէր հասարակութիւնը սիրով ողջունած է Ընկերութիւնը, որ բարեբաղդ կը համարի ինքզինքը Բերայի բարձըր դասուն ուշադրութիւնն ու համակրանքը գրաւած ըլլալուն ։ Պ. Վ. Քայլարտի եռանդուն և գործօն նախաձեռնութեամբ, որ հաճութեամբ յանձն առած է Ընկերութեան Պատւոյ նախագահութիւնը, և շնորհիւ գործակալութեան ազդեցիկ անձանց, որոց ի գլուխ կը գտնուին Պ. Սթէֆանովիչ և Պ. Իվենէնէտիս և բոլոր դեսպանք, Ընկերութիւնը սուղ ժամանակի մէջ կրցած է ձեռք ձգել երաժշտական կարեւոր գործիներ գնելու և դրամարկղ մը հաստատելու պէտք եղած դրամագլուխը, ուրկէ պիտի խընամուին ընկերութեան անդամք՝ հիւանդութեան և այլ և այլ դժբախտ պատահարներու մէջ ։

Ընկերութեան գրասենեակն և ուսումնասիրութեանց ու կրկնութեան տեղին կը գտնուի Հէրմէս Սիլլօղոսի սրահին մէջ Անգլիոյ դեսպանատան դիմաց ։ Ամէն օր ցերեկուան ժամը 10ին հոն կը գտնուի ընկերութեան յանձնախումբը՝ այլ և այլ յանձնարարութիւնները կատարելու ։

⁂

Ծանօթ դաշնակահար Պ. Ա. Մէրճան երաժշտական նոր եւ գեղեցիկ հատուած մը յօրինած է «Շըկահաւի մը յետին երազը» (Le dernier rêvè d'une Fauvette) անուամբ, ձօնեալ առ Ազն. Օր. Մաթիլտ Բարոնեակ պէյ Ֆէրուխան, հեղինակին տաղանդաւոր աշակերտուհեաց մին ։ Այդ հատուած զոր դաշնակի վրայ լսելու առիթ ունեցանք, Պ. Մէրճանի ընտրելագոյն արտադրութեանց մին է, եւ երաժշտասիրաց գնահատման արժանի. ո՛չ միայն հեշտալուր է եղանակն՝ այլ ուշադրաւ այնու զի կը թուի լինել ճշմարիտ արձագանգ մը շիկահաւին երգերուն, սոխակի ցեղին պատկանող այդ գրեթէ միակ թռչնոյն որ կը մնայ մեզ ի ձմրան ու կը սիրէ լսելի ընել տալ իւր գեղգեղանքն պարտէզներու եւ թուփերու մէջ, ջրերուն եզրը կամ ի խորս պուրակաց, ամենուրեք ոգեւորելով ձմրան ամայութիւնն իւր գեղեցիկ ձայնիւ ։ «Շիկահաւին հուսկ յետին երազը» դաշնակի քաբերուն վրայ լսելի կ'ըլլայ ի սկզբան մեղմ, մելամաղձիկ երաժշտութեամբ մը որ ունկընդրին ալ երազել կուտայ ու յետոյ կը բարձրանայ, կը զօրանայ, մեռնելու մօտ եղող թռչնոյ մը ձայնին ելեւէջներովն ու ահա յանկարծ կը նուաղի, կը մարի հեռաւոր արձագանգի մը պէս ։

Արուեստասիրաց ու արուեստագիտաց յանձնարարելու արժանի է այս հատուած՝ որ Պ. Մէրճանի երաժշտական 107 րդ հեղինակութիւնն է ։ Կը լսենք թէ ոչ նուազ գեղեցիկ նոր հեղինակութիւնք պիտի յաջորդեն ասոր ։

⁂

Աւստրիացի վեշտասանամեայ աղջիկ մը, Օր. Օլկա Ռօզինկէր, որ ի տղայ տիոց երաժշտութիւնն իւր սիրելի արուեստ ու դաշնակն իւր սիրելագոյն գործին ըրած է, եւ մեծ յաջողութիւն գտած ի Վիէննա, Պուքրէշ եւ այլ քաղաքաց մէջ, Կ. Պոլիս եկած է նուագահանդէս մը տալու համար ։ Անշուշտ կը յաջողի ։

* * *

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՓԱՐԻԶ, 19 փետր.—Պատերազմական նախարարին մէկ հրամանագիրը կը յանձնարարէ հարաւային Թունուզի և Ալժերիոյ գաւառաց հրամատարներուն Տրիպոլեան սահմանագլխի ցեղերուն հետ վէճի չբռնուիլ ։ Սոյն հրաման պաշտօնապէս հաղորդեցաւ նաեւ Բ. Դրան ի տեղեկութիւն ։

ԹՈՐՈՆԹՕ (Քանատա), 19. — Սըր Ա. Մաքտոնալտ, նախարարապետ և նախագահ պետական խորհրդոյ, թուղթ մը մատոյց ընտրական ժողովին մը, ապացուցանող թէ Պ. Պ. Քարթրայթ և Ֆառէռ, Քանատայի ազատական կուսակցութեան պետերն, ամերիկեան պետական անձանց մանրամասն օրինագիծ մը յանձնած են՝ նպատակ ունենալով ստիպել զՔանատա Միացեալ-Նահանգաց հետ առեւտրական միութիւն մը կնքելու ։ Երկու կուսակցապետները Միացեալ Նահանգաց Քանատայի հետ յառաջիկային միացման հաւանութիւն կուտան ։ Նախարարապետն զՊ. Պ. Քարթրայթ և Ֆառէռ մատնիչ կ'անուանէ ։

ՓԱՐԻԶ, 19. —Ֆրետերիկ կայսրուհին Մարկրիտ իշխանուհւոյն հետ կէս գիշերին աստ ժամանեց ։ Կայսրուհին քիչ պիտի մնայ հոս ։

ԼՈՆՏՐԱ, 19. — Թայմզ կ'իմանայ թէ Միլան թագաւորն առժամապէս ետ կեցած է Պելկրատ դառնալու դիտաւորութենէն ։

—Եգիպտական զօրքերը Թօքար գրաւեցին թեթեւ դիմադրութենէ մը ետք ։

ՊԵԼԿՐԱՏ, 21. —Նախարարաց խորհրդոյ նախագահ զօրավար Կրուիչ հրաժարեցաւ ։ Խնամակալութիւնը հրաւիրեց զայն գործերն առժամապէս վարել ։

ԼՈՆՏՐԱ, 21. —Թօքարի գրաւումէն առաջ Սուտանցւոց և Եգիպտական զօրաց միջեւ կատաղի մարտ մը տեղի ունեցաւ ։ 2000 սուտանցիք յարձակեցան Եգիպտացւոց վրայ, որոց հեծելազօրքն յաղթութիւնը շահեցաւ ։ Ի փախուստ դարձած սուտանցիք կորուսին 700 մեռեալ, երկու թնդանօթ և բազում զէնք ։ Եգիպտացւոց կորուստ է 13 մեռեալ և 47 վիրաւոր ։ Օսման Տիկնա դէպ ի Թէմրին խոյս տուաւ ։

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 21. —Օռլէանի դուքսը ներկայ գտնուեցաւ Անիչքովի պալատին մէջ տրուած կայսերական պարահանդէսին ։ Նօվօյէ Վրէմիա կ'ըսէ թէ Սև լերան իշխանը պիտի այցելէ ի Պոլիս և ապա ի Փեթերսպուրկ ։ Ֆրանսական նաւատորմը մայիս ամսուն Քրօնշթատ պիտի հասնի ։ Նաւատորմին մէկ մասը Փեթերսպուրկ պիտի գայ ։

ՀՌՈՄ, 21. —Պ. Մայլիանի, նախկին նախարար ելեւմտից և գանձուց, մեռաւ ։

ՊԵՐԼԻՆ, 22. —Կայսեր կրտսեր որդւոյն առողջական վիճակն երկիւղալի է, կ'ըսէ կառավարական Նորթ. Տէյչ. Ալկ. Զայթունկ ։

ՓԱՐԻԶ, 22. —«Հայրենասիրաց» նախկին «Դաշնակցութեան» գումարման մէջ Պ. Տէրուլէտ բողոքեց Ֆրանսացի պատկերահանից և քանդակագործաց Պերլինի գծղարուեստից ցուցահանդիսին մասնակցութեան դէմ ։

ՊԵԼԿՐԱՏ, 21. — Խնամակալութիւնը նոր նախարարութեան կազմութեան համար խորհրդակցեցաւ Պ. Փաշիչի հետ, որ իւր կուսակցաց կարծիքը պիտի առնու ։

ՍՊԱԼԱԴՕ (Դալմատիա), 21. — Երեկ և այսօր հացկերոյթներ տրուեցան ի պատիւ գերմանական նաւատորմին ։ Դալմատիոյ կառավարիչն և աւստրիական փոխծովակալն հինք բաժակ պարպեցին Գերմանիոյ կայսեր և Բրուսիոյ Հայնրիխ իշխանին կենաց ։ Գերմանական նաւատորմին հրամատարն ալ բաժակ առաջարկեց Ֆրանձ Յովսէփ կայսեր և արքիդուքս Շառլ Էդիէնի կենաց ։ Երկու բաժակաճառք խնդագին ընդունելութեան արժանացան ։

ՕՆՆԻԿ ՍԱՐԸԵԱՆ
ԵՒ
ԲԱՐԹԻԿ ԹԱԹԱՐԵԱՆ
ԴԻՐՁԱԿ ԵՒ ՇԱՊԿԱԳՈՐԾ

Պատիւ ունին ծանուցանել իւրեանց արգոյ յաճախորդաց թէ այս անգամ նոր մասնաճիւղ մը բացած են ի Բերա Մեծ փողոց, Կալաթա-Սէրայի քով ։

Ապրանաց յաւութիւնը, ձեւի ճաշակաւորութիւնն, ինչպէս նաեւ գնոց չափաւորութիւնը պիտի գոհացնեն անդ դիմողները ։ 866 4—5

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 11 փետր.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
3 ամիս Լոնտրայի վրայ		110	
3 » Բարիզի »		22	90
Օսմանեան Քօնսօլիտէ			
Երէկ երեկոյ գոց. ([illegible])		21	27
Բերայի մէջ		—	—
Առաւօտուան բացուածը		21	25
Կէս օրին		21	25½
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ		85	25
» » ժամ 5ին		85	20
[illegible]			
Փոխառութիւն	A Սէրի	45	3/8
»	B »	25	7/8
»	C »	21	25
[illegible]			
[illegible]		6	
[illegible]		9	30
[illegible]		6	30
[illegible]		4	36
[illegible]		525	
[illegible]		80	1/4
Բաժնեթուղթ Լավրիոնի		154	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ			
Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100	
20 Ֆրանքնոց	»	87	13
Անգլիական ոսկի	»	110	7
Մարք (գերմանական ոսկի)	»	107	35
Իմբերիալ	»	90	
Ֆլորինց	»	51	12
Ռուսոյ թղթադրամ	»	7	73
Մէճ. արծաթ. (տալլր)	»	108	18
[illegible]	»	113	
Հինդնոց	»	103	
Մեթալիք	»	101	10
Թաւֆիկէ	»	21	
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	8—9	

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ

Ծննդոց, Ամուսնութեանց եւ վախճանմանց

ՀԱՅՈՑ ԵԴԵՍԻՈՅ

ԵԴԵՍԻԱ, 1 յունվ. 91

Մեր նախկին սովորութեան համեմատ՝ ներկայիս կը տեղեկագրենք քաղաքիս ազգայնոց Ծննդոց, Ամուսնութեանց և վախճանմանց վերաբերեալ վիճակացոյցը, յորմէ՝ տեղաբնակ Հայոց աճման կամ նուազման, ամուսնական կենաց և այլ պարագայից նկատմամբ կրնայ գաղափար մը առնուիլ ։

Եւ որովհետեւ 1886էն ի վեր՝ ինչ ինչ մասնաւոր պատճառներով պատեհութիւն չէինք ունեցած Արեւելքի հաղորդել նոյն կարգի վիճակագրեր, ուստի 1886-87-88 և 89 ամաց յետնեալ վիճակագրութիւններն ի ստորեւ զետեղելէ յետոյ՝ անոր կը կցենք նախորդ 1890 ամի նոր ամբողջացած վիճակացոյցն եւս ։

⁂

1886

Ծնունդք

285 արու
276 էգ
561 համագումար.

Ամուսնութիւնք

85 կոյս ընդ կուսի
11 կոյս » այրւոյ
14 այրի » այրւոյ
110 համագումար.

Վախճանմունք

94 արու երախայ և պատանի
35 երիտասարդ և միջակ այր
27 ծերունի
156 համագ. արու վախճանելոց

94 էգ երախայ և օրիորդ
31 հարս և միջակ կին
40 պառաւ
165 համագ. էգ վախճանելոց.

1887

Ծնունդք

269 արու
276 էգ
545 համագումար

Ամուսնութիւնք

92 կոյս ընդ կուսի
10 կոյս » այրւոյ
8 այրի » այրւոյ
110 համագումար.

Վախճանմունք

112 արու երախայ և պատանի
44 երիտասարդ և միջակ այր
29 ծերունի
185 համագ. արու վախճանելոց.

106 էգ երախայ և օրիորդ
25 հարս և միջակ կին
18 պառաւ
149 համագ. էգ վախճանելոց.

1888

Ծնունդք

286 արու
291 էգ
577 համագումար.

Ամուսնութիւնք

59 կոյս ընդ կուսի
8 կոյս » այրւոյ
4 այրի » այրւոյ
71 համագումար.

Վախճանմունք

71 արու երախայ և պատանի
18 երիտասարդ և միջակ այր
33 ծերունի
122 համագ. արու վախճանելոց.

81 էգ երախայ և օրիորդ
17 հարս և միջակ կին
32 պառաւ
130 համագումար էգ վախճանելոց.

1889

Ծնունդք

257 արու
264 էգ
521 համագումար.

Ամուսնութիւնք

55 կոյս ընդ կուսի
8 կոյս » այրւոյ
7 այրի » այրւոյ
70 համագումար.

Վախճանմունք

92 արու երախայ և պատանի
33 երիտասարդ և միջակ այր
34 ծերունի
159 համագումար՝ արու վախճանելոց.

103 էգ երախայ և օրիորդ
34 հարս և միջակ կին
28 պառաւ
165 համագ. էգ վախճանելոց.

1890

Ծնունդք

232 արու
243 էգ
475 Համագումար.

Ամուսնութիւնք

64 կոյս ընդ կուսի
17 կոյս ընդ այրւոյ
16 այրի ընդ այրւոյ
97 Համագումար.

Վախճանմունք

91 արու երախայ եւ պատանի
28 երիտասարդ և միջակ այր
33 ծերունի
152 Համագումար՝ արու վախճանելոց

76 էգ երախայ եւ օրիորդ
38 հարս եւ միջակ կին
40 պառաւ
154 Համագումար՝ էգ վախճանելոց.

Հնգամեայ
Հաւաքական համագումար

Ծնունդք

1329 արու
1350 էգ
2679 Համագումար

Ամուսնութիւնք

355 կոյս ընդ կուսի
103 զանազանք
458 Համագումար

Վախճանմունք

774 արու
763 էգ
1537 Համագումար

⁂

Ծան.—Սոյն վիճակագրութիւն՝— ի բաց թողլով տեղւոյս Բողոքական եւ Հռոմէական ազգայինները—կը վերաբերի միայն Լուսաւորչական Հայոց ։ Գ. Կ. Ռ.

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ Ի ՓԱՐԻԶ

ԲԱՐԻԶ, 13 փետրվ. 1891

Երէկ, հինգշաբթի, 13 փետրվ. (Ն. Տ.) Բարիզու նորակառոյց հայկական մատրան մէջ հոգեհանգստեան պատարագ մատուցանեցաւ, հանգուցեալ Տիկին Նեկտար Զօւնդ ասպետուհւոյ մահուան տարելիցին առթիւ ։ Օդն անձրեւոտ ու տխուր է, համակերպելու համար կարծես սգաւոր Ասպետին և նորա վշտակից բարեկամաց ։ Մատուռը կը լուսաւորեն քանի մը աղօտ կանթեղներ. փոքրիկ սեղանի մը վրայ հայկական ճաշակով շարուած լուսաւոր աշտանակներու մէջտեղ կը փայլի ոսկեզօծ խաչն որի առջեւ կը լծեցուի բարեպաշտ սգակիցներիս գլուխը և որի երկու կողմը կը բարձրանան երկու սեւակիր աշտանակներ, ներկայացնելով օրուան սուգը ։ Պատարագիչ քահանային վայելուչ զգեստն և սեղանի բաւական ճոխ պատը կը յիշեցնեն մեր գաւառական եկեղեցիներու տօնական օրերը ։ Երգեցիկ խումբը միեւնոյնն է, որի մասին խօսած եմ ուրիշ անգամ ։ Երկու սեռէ քառասունի չափ անձինք կան հայ և օտարազգի ։ Ներկաներու մէջ կը նշմարուին Կոմսուհի Տիկին Կերմօն՝ հանգուցեալ ասպետուհւոյ սրտակից բարեկամուհին, անգլիացի ընտանիք մը, իշխան Գուրիան Լուսինեան՝ ընկերակցութեամբ իւր որդւոյն՝ որք իրենք իսկ թարմ սուգ մը կը կրեն տիկին Լուսինեանի անակնկալ մահուան առթիւ, Տիկին և օրիորդ Թրընկրեան, Ճէվահիրճեան ընտանիքը, Մատուռի պատուարժան հոգաբարձութիւնը, Տիկին Թիւյսիզեան, Պ. Միքայէլեան, եւ հայ ուսանողական մարմնոյն ատենապետ Պ. Սամուէլեան ։

Սգաւոր ասպետն Զօւնդ՝ արտասուախառն աչքերը խաչելութեան վրայ սեւեռած, կ'ողբայ և կ'աղօթէ ։ Պատարագը կ'աւարտի պատարագիչ քահանային հակիրճ մէկ քարոզովը յետ որոյ բոլոր ներկայք առանձին առանձին իրենց վշտակցութիւնը կը յայտնեն և կը մեկնին ։

Նոյն օր, միջօրէէն յետոյ ժամ երեքն ու կէսին, ճիշդ այն ժամուն յորում Տիկին Նեկտար Զօւնդ աւանդած էր իւր հոգին, սգակիր ասպետն՝ ընկերակցութեամբ երկու բարեկամաց՝ կ'երթայ Ավընիւ տ'Իէնա փողոցի այն բնակարանն ուր ասպետուհին մեռած էր, և այդ տխուր յիշատակաւ պաշարուած՝ կ'աղօթէ ու կ'արտասուէ ։ Երկու բարեկամք Վսեմ. Զօւնդ ասպետն անտի կ'առաջնորդեն իւր բնակարանն, և հոն իրենց վշտակցութիւնն յայտնելով՝ հրաժեշտ կ'առնուն թողլով զինքը մինակ իւր սուգին հետ ։ Ս. Ց.

ԱՐՄԱՇԻ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը բարեհաճած էր օրհնաւէտ կոնդակով մը պատասխանել այն երախտաճանօթ ըղձից, զորս Դպրեվանուց աշակերտք առանձինն ուղերձներով յայտնած էին նոր տարեգլխոյն առթիւ ։ Կոնդակը հասաւ փետրվարի 3ին, կիրակի երեկոյ, երբ աշակերտք կը պատրաստուէին իրենց կիրակնօրեայ գրական երեկոյթը կազմել ։ Ուստի ի սկիզբն առտենին հանդիսութեան՝ չարականաց երգեցողութեամբ ողջունուեցաւ Պատրիարքական կոնդակը, զոր հանդիսապէս ընթերցաւ փոխ-տեսուչ Դուրեան Արժ. Եղիշէ վարդապետ, և ամենեքին յատկապէս ունկնդրութիւն ըրին ։ Պատրիարք Սրբազանն ազդու և գեղեցիկ խրատներ կ'աւանդէ աշակերտելոց, և իւր զգայուն բացատրութիւններովը կը վկայէ թէ որչափ սիրելի է իրեն Դպրեվանքս որ կրկնակի զաւակ է իրեն, նախկին և այժմեան խնամոց արդիւնքն լինելով ։

Ահաւասիկ կոնդակին պատճէնը ։ Արժան է դիտել տալ թէ առաջին կամ նոր դասարանի աշակերտք՝ աշխարհաբար, իսկ երկրորդ դասարանի աշակերտք գրաբար գրած էին իրենց ուղերձները ։

⁂

ԽՈՐԷՆ ԾԱՌԱՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ և շնորհիւ Սուրբ Հոգւոյն Պատրիարք Կ. Պոլսոյ և Վերատեսուչ ամենայն վիճակաց ։

Ցորմէ ժամանեալ հասցէ ողջոյն և Օրհնութիւն ամեն աշակերտաց Դպրեվանուց Պատրիարքութեան Կոստանդնուպոլսոյ որդեգրելոց վանուց Զարխափան Սրբուհւոյ Աստուածածնի, կալ մնալ միշտ պաշտպանեալ ընդ ամենախնամ Աջով Բարձրելոյ Աստուծոյ. ամէն ։

Որդեակք իմ սիրեցեալք ի Քրիստոս, հաճութեամբ սրտի ընկալայ զնամականին ձեր մատուցեալ մեզ ի շնորհաւորութիւն ամանորոյ, և մի առ մի ընթերցեալ ուշի ուշով զիւրաքանչիւրոցդ զթուղթ՝ տեսի զի ոմանք ի ձէնջ յառաջադէմք՝ շարադրեալ էին ի բարբառ Ս. Գրոց, և այլք ի լեզու աշխարհաբար, և սակայն վերահասու եղէ քաջ, եթէ յառաջադիմութիւն ձեր ի մայրենի դպրութեան արժանի է արդարեւ գովութեան ։

Սիրելի աշակերտք, դուք որ ցանկայք կրօնաւորել, պարտիք գիտել, թէ որքան մեծ է պաշտօն և գործ հոգեւորականաց, և թէ որքան հարկ անհրաժեշտ է ձեզ պատրաստել զանձինս ձեր հոգեւոր կրթութեամբք և զարգարել զմիտս ձեր ուսմամբք և կարեւոր գիտութեամբք և յօրդորել զձեզ ամենայն կատարելութեամբք հոգւոյ և մարմնոյ, վառեալք ի սէր աստուածային և ի սէր քրիստոնէական, հանապազորդեալք յաղօթս ջերմեռանդն սրտիւ, որով իցէք կատարեալ աստուածապաշտ, եկեղեցասէր, պարկեշտ և հաւատարիմ յամենայն ընթացս կենաց ձերոց, այնպէս զի ընդարձակեսցին հայրական խնամք մեր եւ հոգածութիւնք եւս քան զեւս ի վերայ համօրէն աշակերտելոցդ ։

Յորդորեմ ապա և խրատեմ զձեզ, սիրելի որդեակք իմ ուսանել և բարւոք ի միտ առնուլ զուսումն քրիստոնէական Ս. Կրօնի, զբարբառ Ս. Գրոց, զպատմութիւն առաքելական Սրբոյ Եկեղեցւոյ Հայաստանեայց, և մանաւանդ առաւել զԳիրս Սուրբս, զի կարող լինիցիք պատրաստել յընդունելութիւն Հոգւոյն Սրբոյ ։ Յորդորեմ զձեզ սիրել ի բոլոր սրտէ և պաշտել զնախախնամողն Աստուած, որ պահպանէ զկեանս ձեր, մնալ երախտապարտ Պատուարժան Խնամակալութեան Դպրեվանուցդ, որ ոչ խնայէ մի ինչ ի պէտս կրթութեան մտաց ձեր եւ հոգւոյ, և վարիլ որդիական ակնածանօք ընդ Դաստիարակս և ընդ Ուսուցիչս ձեր, որք բազում ճգամբ անձանց շահեալ զուսումն լեզուաց և գիտութեանց ձեզ աւանդել սիրեն, որոց քանի խնդութիւն և վարձս վաստակոցն փոխարինեսջիք, եթէ ընդ հլութեան և ընդ ջանս ձեր տաջիք նախատես աչաց նոցին նշմարել ի ձեզ այժմէն զկատարելութիւն զգօն վարուց և անբասիր կենաց, յոր սակս ոչ անխայեն մատակարարել ձեզ առատութեամբ զգիրս և զգիրս ։ Յորդորեմք հուսկ ապա հեռաւոր լինել անդուլ ջանից Վերատեսչին Վարժարանիդ Գեր. Տեառն Մաղաքիայ Ս. Եպիսկոպոսի՝ Հոգեկից Եղբօր Մերոյ ի Քրիստոս, որոյ ի խնամս յանձնեցայք ի բնական ծնողացդ, ի նոյն սէր և ի ջան վառել և ձեզ՝ ցանկալի է մեզ յաւէտ ։

Օրհնեմք ապա զՎարժարանդ և զսիրելի աշակերտսդ, և խնդրեմք ի Տեառնէ բազկատարած հայցմամբ լնուլ զձեզ շնորհօք Հոգւոյն Սրբոյ և պահել զձեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր Աջոյն իւրոյ, բարեխօսութեամբ Օրհնաբանեալ ծնողին իւրոյ Ամենասուրբ Կուսին Մարիամու և ամենայն Սրբոց իւրոց ։

Ողջ լինիլ ձեզ մաղթեմք միշտ ի Տեառնէ

Գ. Կ. ԽՈՐԷՆ

ի 29 յունուարի 1891
Թիւ կոնդակի 105

⁂

Գրական երեկոյթներ յիշեցինք ի վերեւ ։ Ասոնց նպատակն է աշակերտները ճառախօսութեան և արտասանութեան վարժեցնել. ուստի կաղանդէ յետոյ սկիզբ եղաւ իւրաքանչիւր կիրակի կատարել ։ Ամեն անգամ 5 կամ 6 աշակերտք կը մասնակցին իրենց պատրաստած ճառերը կարդալով, և կամ ընտիր հատուածներ արտասանելով ։ Ճառեր և հատուածներ զանազան լեզուներով կը լինին, եւ յարմար եր երգ և շարականներով կ'ընդմիջուին ։ Մինչ յարդ չորս երեկոյթներ կատարուեցան, և ասոնց մէջ 12 ճառախօսութիւնք եւ 10 արտասանութիւնք տեղի ունեցան հետեւեալ աշակերտաց կողմանէ ։

Գրաբար լեզուով ճառեր խօսեցան, Գրիգոր Սաատէճեան Ատաբազարցի, Բարթուղիմէոս Շահրիկեան Թամզարցի, Աստուածատուր Համաճեան Ռոտոսթոցի, և Միքայէլ Տէր Եղիայեան Պաղատացի ։

Աշխարհաբար լեզուով ճառեցին Յովհաննէս Վարժապետեան Մարաշցի, Յարութիւն Կիւլէսէրեան Այնթապցի, Արտաշէս Սերոբեան Ասլանպէկցի, Միքայէլ Տէր Եղիայեան Պաղատացի, և Մկրտիչ Պելիճեան Պարտիզակցի ։

Թուրքերէն լեզուով ճառեցին Յովհաննէս Վարժապետեան Մարաշցի, և Ներսէս Գալէմքէրեան Կոստանդնուպոլսեցի ։

Գաղղիերէն լեզուով ճառեց Բարթուղիմէոս Շահրիկեան Թամզարցի ։

Իսկ արտասանութիւն կատարող աշակերտներն եղան, գրաբար լեզուով ։ Արամ Նազիկեան Պարտիզակցի ։

Աշխարհաբար լեզուով՝ Յովսէփ Չըլճաեան Դատուանցի, Ներսէս Մելքոնեան Էնէշցի, Անդրանիկ Զատրեան Ֆէրիզլիցի, Սուրէն Զաքրեան Բիրմալթցի և Մանուկ Պետիկեան Ծաղթուկցի ։

Տաճկերէն լեզուով՝ Մարտիրոս Տ. Մարտիրոսեան Պէյլամցի ։

Գաղղիերէն լեզուով՝ Ներսէս Փափազեան Վանեցի, Սուրէն Զաքրեան Բիրմալթցի, և Տիգրան Քիրիշեան Սեբաստացի ։

⁂

Ձմեռնային միջոցին լուրերը առատ չեն լինիր յԱրմաշ, ուստի առ այժմ այսչափ ։

ԱԶԴ

[illegible]

Զուարճախառն բարոյավէպներու այս սերուն հաւաքածոյին Բ. հատորը կազմեալ կը վաճառի ամէն գրատուն ի գին 9 դահեկան ։

Սոյն հաճոյալի և իրապէս զբօսուցիչ գործոյն՝ որ կենդանի նկարագիրն է [illegible] մեր ընտանեկան կենցաղոյն [illegible] էն իսկ առաջին հատորն սպառած է, Գ. հատորն՝ որ ընդ մամլով, ի մօտոյ լոյս պիտի տեսնէ՝ պատկերազարդ ։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՄԻՀՐԱՆ ԱԲԻԿԵԱՆ
Թարգման Սպարապետի Դրան

1. ԹԱԹՊԻԳԱԹԻ ՄԻՒՆՇԱԱԹ, կը պարունակէ պաշտօնական եւ ոչ-պաշտօնական գրութեանց հրահանգներ ։ Գին 3 ղրշ ։
2. ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ ԻՆՇԱ, Նախորդին բանալին է ։
3. ՆՈՒԳԴԷԼԱՐ ՄԷՃՄՈՒԱՍԸ, կը պարունակէ բազում պերճ ճառեր ։ Գին 4 ղրշ ։
4. ԲԱՌԱՐԱՆ ՏԱՃ. ՀԱՅ. ԳԱՂ., կազմեալ ։ Գին 25 ղրուշ ։ 861 5—5

ՋՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

Բերա, Սապըլ աղաճ, Թիւ 15, 17, 19 [Ազա Ճամի]

Իր տեսակին մէջ միակ հաստատութիւն յԱրեւելս
Ամէնէն զօրաւոր և կատարելագործեալ գործիներով օժտուած
Պերճանք, հանգստութիւն և աժանութիւն ի միասին
ՏՆՕՐԷՆ՝ ՏՈՔԹՈՐ ՍԻՆԴԻՍ
Նախկին [illegible] բժիշկ Բալըգլըի հիւանդանոցոյ

ԼՈԳԱՐԱՆ ԵՒ ՏՈՒՇ ԱՄԵՆՑԵՍԱԿ
Ելեկտրականութիւն—կախումն—Մարմնամարզ
Վարսայարդար—Մասաժ—Խոնաբոյժ
Ջինավարժութիւն Արանց
ԿԸ ԴԱՐՄԱՆՈՒԻՆ ԵՒ ԿԸ ԲՈՒԺՈՒԻՆ
Անարիւնութիւն, [illegible], Ջղախտութիւն, Անկարողութիւն, Անդամալուծութիւն, [illegible] հիւանդութիւնք, եւն. եւն.

ՄԷԿ ՔԱՆԻ ԳԻՆԵՐ

ԼՈԳԱՐԱՆՔ	Բ կարգի 4 ղրշ.	—Ա. կարգի 6 ղրշ.
ՊԱՐԶ ՏՈՒՇ	Բ » 3 »	—Ա. » 5 »
ՏԱՔ ՋՐԻ ՏՈՒՇ	Բ » 5 »	—Ա. » 7 »

Դեղերով լոգարաններու համար գիները կը զանազանին դեղին գնոյն համեմատ ։
Բաժանորդագրութեան համար 10 % զեղչ
Դպրոցներու եւ ընտանեաց համար մասնաւոր պայմանք 35

ՏՈՔԹԻՕՐ
ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ
ուղեղի, ողնածուծի եւ բովանդակ ջղային դրութեան վերաբերեալ ախտից
Ամէն օր, յետ կէսաւուր 236
Ի Բերա Պէքեար փողոց Թիւ 9

ԳԻՆԻ ԳԱՐԹԱԼ
ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ԱՆԱՊԱԿ ԳԻՆԻ ԳԱՐԹԱԼԻ

Գինեգործութեան մասնագէտ Յ. Սուքիասեան էֆէնտի, իւր երկարամեայ փորձառութեամբ, Գարթալի զանազան խաղողներէ կը շինէ ընտիր գինիներ,— ԳԱՐԱ ՉԱՎՈՒՇ, ՀՕՐԱ, ՀԱՃԻ ՕՂԼՈՒ և ՔԷՉԻ ՄԷՄԷՍԻ կոչուածներէն սեւ գինիներ, և ՄԻՍՔԷԹ ՉԱՎՈՒՇ, ԳԱՐԱ ՉԱՎՈՒՇ եւ ՆՈՒՐՆԻԿԵԱՐ կոչուածներէն սպիտակ գինիներ՝ թէ՛ անուշ և թէ զօրաւոր ։ Այս զանազան գինիներու թէ՛ նորերն և թէ հիները կը գտնուին յատուկ մթերանոցի մէջ. ի Ղալաթիա, Եըլտըզ խան, սփիրթոյախառն խարդախութիւններէ բոլորովին զերծ և երաշխաւորեալ, և կը ծախուին թէ՛ քաշով, թէ շիշով և թէ տակառով՝ մեծաքանակ ։ 225

Փարիզի Ակադէմիայէն ուսմանց նշանաւորութեան մրցանակ ստացած
ՏՈՔԹՈՐ Գ. ՃԻՎԱՆԵԱՆ
ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԱՄԷՆ ԱՌԱՒՕՏ ՄԻՆՉԵՒ ԺԱՄ 7
Բերա, [illegible], Սիլլօղօսի դիմաց [illegible] փողոց Թիւ 4

Կը դարմանէ մասնաւորաբար ջղային, թոքային և գլխու վրայ եղած ամէն տեսակ հիւանդութիւնները ։
Վիրաբուժական գործողութիւնք առանց ցաւի կը կատարուին ։ 3—3

ՆՈՐ
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԲՆԱԿԱՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
Գ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ
Կը գտնուի ամէն հայ գրավաճառաց քով ։ Գին 6 դահեկան ։ 865

ՍՊԻՏԻ ՄՕՌՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սքոթ և Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական զբաղմանս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համեմայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Սքօթի ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով, և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մասնաւորապէս այս յաջող պատրաստութեան մէջ ։

ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ թաճնիյէ խտարէսի իչուն միւպայեա օլունաճագ իքի պին օթուզ մէյտրօ պիրիւմճիկին պէհէր մէյտրօսը էլլի պէշ ղուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ շու պապտա պունտան օն իքի կիւնի չարշէնպէ կիւնի զարաըը դաիմէի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի [illegible] Սէրասքէրի [illegible] օլունուր ։

9 շուպաթ 1891 885
Նօ. 26 1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 17,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 27

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերև։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք	8.000.000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1889	»	5.604.722
Տարեկան հասոյթ » » »	»	12.773.779

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՐԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆրանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆրանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100.000.000 ֆրանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան. 38

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչուն միւպայիա օլունաճագ օլան նիւզ պին դըյէ չէքէր իլէ եէթմիշ իքի պին դըյէ սապօնըն չուպաթը րումինին օն իւչիւնճիւ չարշէնպիհ կիւնի զարարը գաթիսի վիրիլիփ իրթէսի փէնչշէնպիհ կիւնի նիւզաթէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճագընտան իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 884

Նօ. 25 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Մէքթէպը Հարպիյէի Շահանէ պայթար սընըֆը չակիրտանը իչուն միւպայիա օլունաճագ օլան վէ էճզայի մալիւմէնին մէճմուը օն աէօրթ պին եէթմիշ սէքիզ ղուրուշա իթասը թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան թէնզիլի իլէ իթասը թալիպ օլանլարըն չուպաթըն օն իքինճի կիւնինէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

7 շուպաթ 1891 188
Նօ. 22 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Իտարէի մէրքէզիյէ իչուն միւպայահա օլունաճագ աէօրթ նիւզ նիրմի պին քիլէ ճէտիտ պուղտայըն պէհէր քիլէսի ալթմըշ պէշ ղուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ չուպաթըն տօղուզունճը ճումա էրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէյի վէ օն պիրինճի կիւնի սալը թէքարրիւր իտէճէք ֆիյաթըննտան նիւզաթէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իթասընա թալիփ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

7 շուպաթ 1891 883
Նօ. 24 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պէյրութ վէ Ճէպէլը Լիպանանտա վէ Զօր վէ Աքքա իլէ Ատանա իլէ Թէքէտէ վէ Շամը Շէրիֆտէ պուլունան ասաքիրը շահանէ իչուն միւպայեասը մունագասասա պուլունան էրզագը մալիւմէնին իթասընա թալիփ օլան վէ չէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

7 շուպաթ 1891 788
Նօ. 23 3—3

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

[illegible], Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանտէր	1700
Աբօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	300	Կօզօ	1 00	Բօլօ	1000
Արիօսթօ	4000	Կրօտնօ	2200	Քուիտօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրօտինօ	220	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հըմպէր	1200	Րօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Յակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ջիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գադօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սաֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	4500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	5400	Լիվօրնօ	3000	Թուրսօ	1200
Տիդօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրրիտօ	900
Տուրօ	800	Մարդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	4100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Դայնամօ	2600	Մուրինօ	3100	Ուէսօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէլօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆայնըրս	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճէմօ	200
Ֆալքօն	800	Պրանօ	4 00	Ջէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օտտօ	2000	Մօգլիթօ	120
Էճիպշըն Մօնարք					8000
Բէրժիըն Մօնարք					8000
Լըդիըն Մօնարք					8100

Իոլօ շոգենաւը, նաւապետ Ուստըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն աստ հասաւ։

Գոյօ շոգենաւն ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն պիտի մեկնի ամսոյս 20ին ուղղակի Կ. Պոլիս գալու համար։

Աւէլլօ շոգենաւը, նաւապետ Բինկ, հոս կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով Լիվրփուլէ, դէպ ի 23 ամսոյս։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Բիւյիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա
192

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մեկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Բաղկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց է թէ այս ներկն ա'ռաջ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամէնէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի զերեւ հանել։ Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ թեփերէն՝ և նոր այժ կուտայ մազային արմատին։ Ուշադրութեամբ կարդալ։

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկին դնել ափսէ մը մէջ, յետոյ բարակ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցունել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը ցամքի։ Բոլոր մազերը մեկ չըլլալով, ոմանք մեկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մեկ անգամը բաւ է։ Եթէ մեկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք կայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը։ Միայն դէմքն և ձեռները լուալ առ ի զգուշութիւն։

Ծան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մեկ երկու գործողութենէն ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքալով. ապա գլուխն քսելու է այդ ներկին մէջ թաթխուած թրջած սպունգ մը, և ուզուած արդիւնքն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒՍԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վալիտա պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 601

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՇԱՐԵԿ)

ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ

Իբոֆոսֆիթով կիր և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՈՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորու ձկան հում իւղէ բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խուլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղզածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակալք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԸՐ ԵՒ ՀԻՐՇԼ 852

ԵՌԱՑԵԱԼ ԱՆԹԻԲԻՌԻՆ

ԼԸ ԲԷՏՐԻԷԼԻ

ԸՆԴԴԷՄ ԳԼԽՈՒ ՑԱՒԵՐՈՒ, ԾՈՎԷ ԲՌՆՈՒԵԼՈՒ
ՓԵՐԱԶԱՆՑ ԴԱՐՄԱՆ ԻՆՖԼՈՒԷՆԱՅԻ ԵՒ ՏԱՆԿԻ

Ասիտ Գառապոնիքը կը փարատէ դեղին գործածութեան յառաջ բերած խիթերն և սրտի խառնուքը։

ԼԸ ԲԷՏՐԻԷԼ ԵՒ ԸՆԿ. ի Բարիզ, եւ դեղատանց մէջ։ 852

COMP RUSSE

DE NAVIGA[illegible]EUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Օր	Ամս.	Ժ. Ը. Ե.	Երթալու տեղը
Բշ.	4 16	Եր.	Օտեսա
Գշ.	5 17	5 Եր.	Աղեքսանդրիա
Դշ.	6 18	10 Առ.	Անատոլու
Դշ.	6 18	10 Առ.	Սեւաստոպոլ
Եշ.	7 19	2 Եր.	Օտեսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական Ընկերութեան ի Քիրէճ Գաբու։ 26

ՄԻՒՆԹԷԽԷՊԱԹԸ ԹԷՐՃԻՄԻ ՄԷՇԱՀԻՐ

Այս հաւաքածոյն պատրաստուած են Միւլքիյէ վարժարանին շրջանաւարտներէն Իսմայիլ Հագգը ու Իպրահիմ Ֆէհիմ էֆէնտիները։ Գործը կը պարունակէ նախ Թարգմանութեան մասին տեսութիւն մը եւ ֆրանսերէնէ ի թուրքերէն թարգմանեալ հատընտիր կտորներ. Հանդերձ ֆրանսերէն բնագրով։ Թարգմանութիւնք եղած են երեւելի թուրք գրագիտաց կողմէ։

Այս գործ, որ գեղեցիկ տպագրութեամբ մը ի լոյս ընծայուած է գրավաճառ Առաքել Թօզլեան էֆէնտիի կողմէ, կը վաճառուի 10 ղրուշի, իսկ գաւառաց համար 12 ղրուշի։ 864 3—3

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջանկ. թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Էվանճէլիքի փողոց թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ձմեռան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներուն քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որ են՝ օժիտի համար ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուածք, կիսազգեստ, քալիքօ, քօրսէ, թաշկինակ, սեղանի սփռոց, շապիկ, շապկընկեր, ատամինք, ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդազգեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակաւ ու նրբութեամբ յօրինուած են։

Յաւելում մի ըրած է նաև պատրաստուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրանքն պահանջէ։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բալթօներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ։

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ 188

ՀԱԶԻ, ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

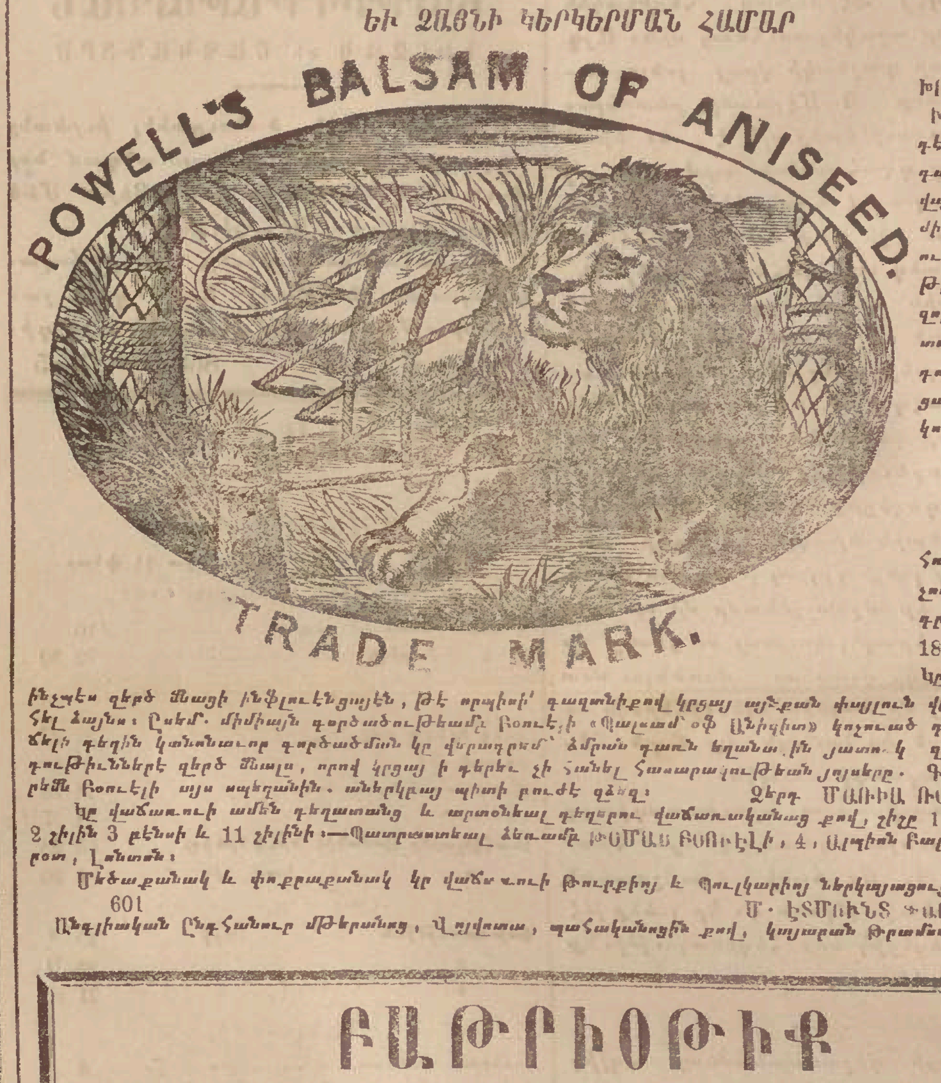
POWELL'S BALSAM OF ANISEED.
TRADE MARK.

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը մեծ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բոուէլ կ'ընդունի անընդհատ, որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

ԻՆՔՆԱԲՈՒԽ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մաբի Ռօզ հռչակաւոր երգչուհին, ասպէս կը գրէ. 25 Յունուար 1890 Սեբրերեալ․․ Կը հարցունէք թէ ինչպէս զերծ մնացի ինֆլուէնցայէն, թէ որչափ դաժանիքով կրցայ այդքան փայլուն վիճակի մէջ պահել ձայնս։ Ըստմ. միմիայն գործածութեամբ Բոուէլի «Պալսամ օֆ Անիզիտ» կոչուած դեղոյն։ Այս հակեր դեղին կանոնաւոր գործածումն կը փարատէ՝ ձմռան դառն եղանակին յատուկ զանազան հիւանդութիւնները, որով կրցայ ի դերերս չի հանել հասարակութեան յայսկ։ Գործածեցէք ուրեմն Բոուէլի այս սպեղանին, անհրաժեշտ պիտի բուժէ զձեզ։ Զերդ ՄԱԲԻԼ ՌՕԶ ՄԷՔՂԼԸՏՆ

Կը վաճառուի ամեն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին 1½ բէնի, 2 շիլին 3 բէնի և 11 շիլինի — Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՕՈՒԷԼ, 4, Ալպիոն Բալէյս, Պլաքֆրիէրս Բոտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով։

601 Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒՍԱՆԱ
Անգլիական Ընդհանուր Մթերանոց, Վալիտա պահականոցին քով, կայարան Թրամվէյից, 95 և 97

ԲԱԹՐԻՕԹԻՔ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

PATRIOTIC Life and fire assurance Company

Հիմնեալ ի 1824

Դրամագլուխ	Անգղ.	Ոսկի	1.500.000
Վճարեալ դրամագլուխ	»	»	121.984
Պահեստի դրամ	»	»	250.000

Սոյն ընկերութիւնը դիւրամատչելի պայմաններով ամէն շէնք, կարասիք և ապրանք հրդեհի վնասուց դէմ կ'ապահովագրէ։

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱԼՊԵՐԹ ՀՕՖՄԱՆ

Ապահովագրութեանց և այլ տեղեկութեանց համար դիմել առ
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղի տեսուչ
ՄԻՀՐԱՆ Յ. ՍԱՐԸԵԱՆ
Գործակալ Ապահովագրական Ընկերութեանց

Սթամպօլ, Պաղչէ-Գաբու Թիւ 27, մաքսատան դիմաց։ 172

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1890, մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	46				
	Առաւօտ												Իրիկուն												
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Կ. Պոլիս	6 30	7 ...	7 30	7 50	8 30	9 ...	9 30	10	10 30	1 ...	11 30	12	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 ...	4 30	5	5 30	6 30	...	...	...	...
Գում—գաբու	6 39	7 9	7 39	8 8	8 39	9 9	9 39	10 9	10 9	1 9	11 39	12	1 39	2 9	39	3 9	4 9	4 39	5 10	5 40	6 40	...	...	...	...
Եէնի—գաբու	6 43	7 13	7 43	...	8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 1	4 43	5 14	5 44	6 44	...	...	...	...
Տաւուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 49	7 19	7 48	...	8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 18	1 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 20	5 50	6 50	...	...	...	...
Եէտի—գուլէ	6 54	7 23	8 1	8 22	8 54	9 21	9 54	10 2	10 54	11 21	11 54	12 22	1 54	2 21	2 54	3 23	4 25	4 54	5 26	5 56	6 56	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	7 9	7 33	8 12	8 39	9 6	...	10 5	10 35	11 6	...	12 6	...	2 6	...	3 5	3 36	4 35	5 6	5 39	6 9	7 9	...	...	...	...
Այ Սթեֆանօ	7 18	...	8 21	8 52	9 15	...	...	...	11 15	...	12 17	...	2 15	...	...	3 45	...	5 15	5 48	6 19	7 18	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք.	...	...	...	9 2	...	...	...	...	...	...	12 25	...	...	...	...	...	...	...	...	6 27	...	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	51				
	Առաւօտ											Իրիկուն													
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Քիւչիւք Չէք.	...	6 50	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 20	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Այ Սթեֆանօ	6 30	7 ...	...	8 ...	8 30	...	9 30	...	...	...	11 30	...	1 30	...	...	...	...	...	...	...	7 6	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 40	7 10	7 40	8 11	8 40	...	9 40	10 10	10 40	...	11 40	...	1 40	...	2 30	...	4 ...	...	5 30	6 .	7 8	...	...	...	...
Եէտի—գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 53	10 24	10 53	11 26	11 53	1 24	1 53	2 26	2 40	3 10	4 10	4 40	5 50	6 10	7 43	...	...	...	...
Սամաթիա	6 56	7 26	...	8 26	8 56	9 29	9 57	10 28	10 57	11 29	11 57	1 28	1 57	2 29	2 53	3 24	4 24	4 53	5 54	6 23	7 57	...	...	...	...
Տաւուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	2 57	3 28	4 28	4 57	5 58	6 27	...	...	...	...	...
Եէնի—գաբու	7 2	7 32	...	8 32	9 2	9 34	10 3	10 34	11 3	11 34	12 3	1 34	2 3	2 34	3 3	3 34	4 34	5 3	6 4	6 33	...	...	...	...	...
Գում—գաբու	7 8	7 38	7 59	8 38	9 8	9 38	10 8	10 38	11 8	11 38	12 8	1 38	2 8	2 38	3 8	3 38	4 38	5 8	6 8	6 38	8 6	...	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 16	7 46	8 7	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	11 46	12 16	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	8 15	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք կ'ըլլէն Մագրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջև բանող կառախմբոց մէջ միայն ընդունուին. Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. վակոններ։